

WIADOMOŚCI z BRAZYLII

Rok 35 | CURITIBA, 9 LISTOPADA NOVEMBRO | 1960 | Nr. 45

OPINIA ŚWIATA ZMOBILIZOWANA PYTANIEM: Kto będzie prezydentem Stanów Zjednoczonych? John Kennedy czy Richard Nixon?

URNY POCZEŁY MÓWIĆ — GŁOSOWANIE ODBYŁO SIĘ 8-XI-B.R.

RICHARD NIXON
Porównując polityczną działalność oraz kampanię wyborczą obydwoich kandydatów, szala zwycięstwa zdaje się przechylać na korzyść Kennedy'ego. Dlaczego?
Nixon, rywal Kennedy'ego, należy do partii rządowej, republikańskiej, której przypisuje się wiele "grzechów". Największe z nich są:
1) Nieudolna i pozbawiona daru przewidywania polityka obecnego rządu Eisenhowera, która pozwoliła na zwy-

przeć jakąś sprawę, zawsze zostawia za sobą drzwi otwarte, by w razie potrzeby mógł się wycofać.
6) Stare "grzechy" Nixona wychodzą na jaw. Okazuje się, że w wielu wypadkach Nixon poparł niektóre projekty jak np. pomoc rządową dla szkół rolnictwa, dla weteranów II wojny czy dla robotników zrzeszonych w syndykatkach, by później wycofać swą zgodę i głosować za rządem, przeciw owym projektom. W polityce zagranic-

Nixona z dalszych dyskusji w telewizji.
2) Kennedy bardzo sprytnie zabrał się do kampanii wyborczej. Zmobilizował do tej pracy swych braci, matkę i siostry. Jego dwaj bracia: Bobby i Teddy przebiegają różne stany, zdobywając wielu wyborców, a tymczasem jego matka i siostry tworzą żywy kontakt z największymi miejscowymi Towarzystwami Klubami

JOHN KENNEDY

RICHARD NIXON

czność reżymu komunistycznego Fidel Castro w Kuby.
2) Niedocenianie pozycji Ameryki Łacińskiej w obecnej polityce międzynarodowej i co za tym idzie — niewystarczająca pomoc ekonomiczna dla niej, co stało się przyczyną, że komunizm coraz więcej zagraża Ameryce Łacińskiej. Dopiero fakt, że Kuba leży zaledwie 90 mil od Nowego Jorku, otworzył oczy obecnemu rządowi Ameryki.
3) Wszyscy Amerykanie byli przekonani do niedawna o wyższości militarnej Ameryki nad Rosją Sowiecką. Tymczasem Kennedy z partią demokratyczną oraz opinia Europy (po przeprowadzeniu ankiety przez radio i telewizję amerykańską) wykazały wyraźnie, że był to sen czy mit bez realnych podstaw; że rząd Eisenhowera "spal na laurach" zwycięstwa II wojny, nie przejmując się zbytnio ani Lunikami, ani Sputnikami, czy rakietowymi pociskami Rosji.
4) Wypadek z zestrzelonym amerykańskim samolotem wywiadowczym nad Rosją spowodował wiele kłopotów i rozżalenia u sojuszników Ameryki jak: Turcja, Persja, Japonia i Filipiny, ponieważ tym państwom groził Chruszczow represjami za to, że utrzymują u siebie amerykańskie bazy wojskowe.
5) Nixon uważany jest przez amerykańską opinię za człowieka zbyt przebiegłego i zbyt ambitnego, od którego niewiadomo, czego się spodziewać. Tę przebiegłość i ambicję wykazał Nixon podczas swego wyboru na senatora i na wice-prezydenta Ameryki. Nawet kilku wybitnych polityków partii republikańskiej są mu niechętni, np. Warren, Knowland i Knigt, uważając Nixona za karierowicza i oportunistę, który jeśli decyduje się po-

cznej Nixon popełnił ten sam nietakt, raz chwalać rząd, drugi raz potępiając go, chociaż chodziło o tę samą kwestię. — Prawda, że dzisiejszy Nixon trochę się zmienił, ale dawne "grzechy" ciążą na nim.
JOHN KENNEDY
1) Będąc liderem partii demokratycznej, czyli opozycji, Kennedy miał ułatwione zadanie, by pognać kandydata rządowego. Wystarczyło mu pozierać skrupulatnie wszystkie "potknięcia" Nixona i przedstawiciele wyborcom do oszacowania. Do tego pomógł mu "pojedynek wyborczy" z Nixonem przed telewizją amerykańską, gdzie obydwa rywale spotkali się kilka razy, dyskutując najważniejsze problemy tak polityki wewnętrznej jak zagranicznej Ameryki. W tym ciekawym i frapującym pojedynku Kennedy osiągnął wyraźną przewagę nad Nixonem, czego najlepszym dowodem było wycofanie się

3) Wielkim zwycięstwem Kennedy była jednogodzinna replika, dana w telewizji byłemu prezydentowi Trumanowi, który w jednym ze swych przemówień telewizyjnych oświadczył, że Kennedy jest jeszcze zbyt młody, zbyt "zielony", by objąć stanowisko prezydenta państwa. Kennedy odparł ten zarzut tak inteligentnie i przekonująco, że nawet jego najbardziej żarliwi przeciwnicy, wdowa Eleonora Roosevelt, gorąco oklaskiwała jego mowę.
4) Kennedy umiał sobie zjednać najświetniejsze gwiazdy filmowe będąc z nimi w osobistych kontaktach przez kilkanaście dni. — Wszyscy są zgodni w jednym punkcie: Kennedy — to człowiek o wybitnej osobowości, pełen wery, dynamizmu i magnetyzmu, któremu trudno się oprzeć. Co więcej — otacza się on ludźmi młodymi, którzy przemawiają do tłumów jasniej i wyrazniej, aniżeli starzy i wytrawni politycy. J. Z.

POLONIA PARAŃSKA W KILKUNASTU MUNICIPALNOCIACH DOPOMOGŁA DO ZWYCIĘSTWA NEY BRAGI

Dopiero w miesiąc po wyborach możemy zrobić małe podsumowanie: jak się zachowała Polonia Parańska w ostatnich wyborach stanowych, w których z posterka trzech kandydatów odniósł zwycięstwo kandydat opozycji — Ney Braga.
Ogólnie biorąc, nasi rodacy przyczynili się do zwycięstwa Ney Bragi w kilkunastu municipalnościach, jak np.: Araukaria, Contenda, Irati, S. Mateus do Sul, Campo Largo, S. José dos Pinhais, Lapa, Malet, Rio Azul, Ponta Grossa itp.
Z pewnych źródeł wiemy, że sam Ney Braga przyznał,

12 poparcie wyborców polskiego pochodzenia przyniosło mu zwycięstwo w powyższych municipalnościach, w których wygrała czy Maculana, czy Plinia da Costa wydawała się "murowana". Dlatego też Ney Braga w dowód uznania i wdzięczności dla Kolonii polskiej zamierza oddać jakiś odpowiedzialny urząd jednemu wybitnemu przedstawicielowi parańskiej Polonii.
Chyba nikt się nie zdziwi, że takim godnym kandydatem, o szerokiej kulturze i wielkim doświadczeniu jest p. dr. Edwin Tempski. Najpierw — jest on jedynym wy-

WIADOMOŚCI z BRAZYLII

- ☆ **NAJWYŻSZY TRYBUNAŁ WYBORCZY W RIO** odrzucił żądanie Brazylijskiej Partii Robotniczej, domagającej się powtórzenia wyborów w Stanie Guanabara.
- ☆ **DEMONSTRACJA 200 STUDENTÓW** na cześć Kuby miała miejsce w Rio. Nie było żadnych zająć, gdyż policja wzmocniona śledziła każdy krok demonstrantów.
- ☆ **PREZYDENT KUBITS-CHEK NOSI SIĘ Z MYŚLĄ** założenia uniwersytetu w Stanie Alagoas, by przystąpić wyższe studia tamtejszej młodzieży.
- ☆ **CESARZ ETIPII, HAILE SELASSIE**, przybędzie do Brazylii z wizytą oficjalną w początkach grudnia b.r., która potrwa 3 dni.
- ☆ **PRZYBĘDZIE DO BRAZYLII** amerykański uczonec, Robert Oppenheimer, uważany przez świat nauki za "ojca" bomby atomowej, celem wygłoszenia kilku konferencji na uniwersytecie riockim.
- ☆ **40 GUBERNATORÓW AMERYKAŃSKICH** bawi w Brazylii, zapoznając się z najważniejszymi centrami rolnictwa i przemysłu w S. Paulo oraz z walorami turystycznymi w Rio.
- ☆ **MIASTO PAULISTAŃSKIE S. CARLOS** obchodziło w tych dniach 103-rocnicę swego założenia. Uroczystości te zakończyły się występem lekkoatletów i artystów paulistańskich.
- ☆ **ZMARŁ W RIO ZNANY I CENIONY DZIENNIKARZ**, Osorio Borba, rodem z Pernambuco, który przez 40 lat współpracował z największymi dziennikami z Rio i São Paulo.
- ☆ **REFORMA AGRARNA**, opracowana i zatwierdzona przez stanowy parlament z S. Paulo, wejdzie w życie z początkiem przyszłego roku.
- ☆ **PIERWSZY STATEK TOWAROWY** zbudowany w stoczni Niteroi (Rio) został ostatnio spuszczonej na wodę w obecności prezydenta państwa i ministra komunikacji.
- ☆ **FALA STRAJKÓW DAŁA SIĘ WE ZNAKI** w całym kraju podczas ub. tygodnia. Obecnie grozi strajk kolejarzy i marynarzy, którzy domagają się pborów miesięcznych równych wojskowym.
- ☆ **ZNANE UZDROJOWISKO, POÇOS DE CALDAS**, położone na wysokości 1.500 m i leżące na pograniczu São Paulo - Minas obchodziło w tych dniach 88-rocnicę swe-

go istnienia. Chorzy na płucą korzystają z tego uzdrowiska.
☆ **100-ROCNICĘ ŚMIERCI ANGIELSKIEGO ADMIRALA**, lorda Cochrane, który odznaczył się w walkach o niepodległość Brazylii (od 1822 r.) obchodziła wojenna marynarka Brazylii.
☆ **NOWI AMBASADOROWIE** Austrii, Francji i Unii Południowo-Afrykańskiej, akredytowani przy rządzie Brazylii, objeli już swe stanowisko. Są nimi: Albin Lenckn, Jacques Baeyens i Theodore Hewitson.
☆ **PODWYZKA POKORÓW MIESIĘCZNYCH** na terenie całego kraju nie przyniesie większej korzyści pracownikom wobec zwykłej cen artykułów pierwszej potrzeby.
☆ **MATKA II DZIECI, OLGA DE SOUZA**, zamieszkała w S. José do Rio Preto (São Paulo) powiła ostatnio trojaczki — dwie córeczki i synka. Wobec ubóstwa tej rodziny, całe miasto popielżyło jej z pomocą. —oO—

Iskierki z Parany

- ☆ **WIELKIE REFORMY W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**, zamierza przeprowadzić Ney Braga, co nie pójdzie mu łatwo wobec przynajmniej mniejszości w parlamencie stanowym: 5 deputowanych przeciw 45.
- ☆ **LICZNE I KARYGODNE NOMINACJE**, jakie rząd Parany porobił w przeddzień wyborów, wywołały wielkie niezadowolenie wśród społeczeństwa parańskiego. Nowonominowani nie mają po prostu co robić w urzędach.
- ☆ **NAJWYŻSZA KATEDRA W AMERYCE POŁUDNIOWEJ** znajduje się w budowie w Maringá (Paraná), licząca 50 m w diametrze i 125 m wysokości. Rząd parański obiecał dać na jej budowę 10 mln. kruczeirów.
- ☆ **LINIE OMNIBUSOWE W KURYTYBIE** miałyby się stać własnością władz municipalnych — taki jest projekt Ney Bragi wobec częstych zwyczaj cen przejazdu.
- ☆ **163-ROCNICĘ SWEGO ISTNIENIA** obchodził parański port Antonina (6 listopada), założony w 1713 r. przez Manoel do Vale Porto, właściciela wielkiej polacji ziemi, gdzie obecnie leży ten port.
- ☆ **POMNIK KU CZCI ZAKONNIKI MARIÁ DOS ANJOS** ze Zgromadzenia św. Józefa odsłonięto w tych dniach na placu Rui Barbosa w Kurytybie za jej donosie prace w ratowaniu biednych. Jest to pierwszy tego rodzaju pomnik w Brazylii wzniesiony na cześć zakonnic.
- ☆ **OSKARŻA GUBERNATORA LUPIONA** dziennik parański "Tribuna do Paraná", że zajął na korzyść krewnych ponad 6 tys. alkrów ziemi, leżącej nad szosą Kurytyba - São Paulo.
- ☆ **VII BRAZYLISKI KONGRES ANESTEZJI** odbywa się obecnie w Kurytybie, w którym biorą udział najwięksi specjaliści kraju w tej dziedzinie.
- ☆ **WIELKI POCHÓD PROTESTACYJNY** przeciw znacznej podwyżce przejazdów omnibusowych w Kurytybie odbędzie się w najbliższym czasie. Kilku deputowanych stanowych oraz ławników zapowiedziało w nim swój udział.
- ☆ **SZOFERZY TAKSÓWEK W KURYTYBIE** zapowiedzieli strajk na bieżącą środę, jeśli nie otrzymają pozwolenia na zwiększenie obecnej taryfy taksówkowej.
- ☆ **J. EKSC. KS. BISKUP KRAUSE** powrócił już ze swej podróży do Europy, podczas której odwiedził Polskę oraz uczestniczył w Międzynarodowym Kongresie Eucharystycznym w Monachium.

Migawki Ze Świata

- **BOJĄC SIĘ INWAZJI**, Fidel Castro kazał rozdać milicji kubańskiej cięższą broń oraz przeprowadzić wzmocnienie wszystkich punktów obronnych.
- **PRAWIE 17 MILIONÓW TURYSTÓW** odwiedziło już w tym roku Włochy, czyli o półtora mln. więcej niż w roku ubiegłym.
- **POPELENIE SAMOBOJSTWO** we więzieniu za bójca lidera japońskiej partii socjalistycznej, student Yamaguchi, należący do partii ultra-nacjonalistycznej.
- **CARLOS LACERDA**, nowy gubernator Stanu Guanabary, bawi obecnie z wizytą w Japonii zwiedzając najważniejsze miasta przemysłowe tego kraju.
- **ŚLAWNY AKTOR FILMU NIEMEGO**, Ramon Navarro, który zyskał wielką popularność we filmie "Ben-Hur", lat 61, zdecydował się wstąpić do klasztoru Ojców Kapucynów w pobliżu Neapolu.
- **POWIŁA SYNA KRÓLOWA PERSJI (Iranu)**, Fara Diba, umożliwiając swemu małżonkowi koronować się wkrótce na władcę kraju.
- **MINY PODWODNE I SIECI STALOWE** założyła amerykańska marynarka wokół swej bazy na Kubie — Guantanamo, — by skutecznie ją bronić w razie ataku wojsk kubańskich.
- **FRANCUSKI SAMOŁOT ODRZUTOWY "MIRAGE IV"** pobł światowy rekord szybkości przelatu 1000 km z szybkością 1.820 km na godzinę.
- **NOWE ZAMIESZKI ULICZNE**, czy wojna domowa grozi Algierii. Wszystkie gmachy rządowe są strzeżone przez silne oddziały policji i wojska.
- **GROB GENERAŁA LONARDI**, byłego prezydenta Argentyny, który obalił dyktaturę Perona, został uznany przez obecny rząd za ośmielnika historycznego.
- **MARSZAŁEK SOWIECKI TIMOSZENKO**, będący na stanowisku dowódcy rejonu Białorusi, został usunięty z tego stanowiska. Jego miejsce zajął gen. Włodzimierz Komarow.
- **NAJWYŻSZE ODZNA-CZENIE SOWIECKIE**, sierp i młot ze złota, otrzymał marszałek Klementi Woroszyłow, jako jeden z bohaterów dorobku socjalistycznego.
- **NOWY AMERYKAŃSKI SATELITA "EXPLORER VIII"** został wyszreny w przestrzeni w celu zbadania niektórych warunków atmosferycznych, istniejących na wielkich wysokościach.
- **NOWA KONSTYTUCJA TURCJI** została opracowana przez 10 najwybitniejszych prawników tureckich. Obecnie toczą się nad nią dyskusje w parlamencie.
- **KARDYNAŁ BERLINA KS. DR. JULIUSZ DOEPFNER** oświadczył prasie niemieckiej, by zaprzestano pisać i mówić o ziemiach wschodnich, ponieważ chodzi tu o pokój światowy oraz o wynagrodzenie za zbrodnie i szkody wyrządzone Polsce.
- **GEN. DE GAULLE** przestąpił granicę Tunisii i Maroka przed zwiększoną infiltracją elementów komunistycznych do ich krajów.
- **20 NAJWYBITNIEJSZYCH TEOLOGÓW PROTESTANTÓW** zjednoczonych zmanifestowały publicznie swe poparcie dla Kennedy'ego.
- **WYBORY DO WŁADZ MUNICYPALNYCH** odbyły się w tych dniach we Włoszech, obejmując 6.900 municipalności, oraz ponad 32 mln. wyborców.
- **DELEGACJA CHIN LUDOWYCH** bawi obecnie w Moskwie pod przewodnictwem samego prezydenta Liu Chao-chi, celem uczestniczenia w 43-rocniczy rewolucji komunistycznej w Rosji oraz wzięcia udziału w konferencji państw należących do Bloku Komunistycznego.
- **ARCYBISKUP ANGLIKANSKI, GODFREY FISHER**, podczas swej podróży na Wschód, złożył wizytę oficjalną Papieżowi Janowi XXIII, podczas której dyskutowano nad warunkami zbliżenia między Kościołem Katolickim a Anglikańskim.

Z ŻYCIA POLONII BRAZYLIJSKIEJ

Srebrny jubileusz małżeński Państwa Wzorków w Araukarii

Dnia 29 października państwo Wzorkowie: Rozalia i Bolesław obchodzili srebrny jubileusz małżeński. W tej rodzinnej uroczystości, przygotowanej przez dzielną córkę, Henrykę i synów Edwina, Emila, Kazimierza i Ewalda wzięła udział "połowa" Araukarii, gdyż rodzina Wzorków, prócz licznej liczby krewnych, cieszy się ogólnym szacunkiem i poważaniem. W bardzo miłym nastroju spędzono kilka godzin, przy czym zaproszeni rozkoszowali swój smak świetnie przygotowanymi przysmakami (pani domu i jej córka są prawdziwymi mistrzyniami kunsztu kucharskiego), a młodsi, krzocheni małą ale

zgraną orkiestrą, raz poraz puszczali się w tany. Niemożliwa jest rzeczą wymienić nazwiska gości, których liczba napewno przekroczyła 250 osób. Co najwyżej można zacytować takie nazwiska: ks. Fr. Wierzbica, proboszcz parafii, ks. Jan Pałka, superior Seminarium Księża Misjonarzy, ks. J. Zając - redaktor "Ludu" p. Alfred Charvet z rodziną, Komendant miejscowej granicy wojskowej - Tindiquera, dr. Alvaro - znany i ceniony lekarz, pp. Flizkowski, Stanisław Leśniowski, Aleksy Skrabka, Franciszek Gondek, Antoni Borkowski, Walenty Wolski, p. Soczek z synem - z Irati i tyłu, tyłu innych. Uczestnik

Dzielna rodzina państwa Jubel z Rio Azul

W ub. niedzielę odbyły się w katedrze kurytybskiej święcenia kapiańskie ks. Władysława Jubel, syna Jana i Bronisławy Jubel, zamieszkałych w Rio Azul. P. Jubel pochodzi z Polski, m.in. był także na Syberii. Doskonale orientuje się w sprawach rosyjskich i o tamtejszej Polonii żyjącej na wygnaniu. Z liczego potomstwa, jakim ich obdarzył Bóg, kilkoro poświęciło się służbie bożej, jak np. nowowysięwiony Ks. Władysław, Siostra Kornelia, przełożona zakładu M. Boskiej Aparecidy w Campina do Siqueira - Kurytyba, Siostra Krystyna. Obydwie należą do Zgromadzenia Sióstr Rodziny Marii, oraz dwóch bliźniaków: Piotr i Paweł,

którzy studiuja w miejscowym Seminarium arcybiskupim. Wielka to radość dla rodziny katolickiej - mieć pięcioro dzieci w służbie bożej. Jest to rzadki wypadek. Dla ciekawości naszych Szan. Czytelników dodajemy, że niepobity dotychczas w Brazylii rekord w powolaniach posiada rodzina państwa Serafin, zamieszkała obecnie na Abranches, posiadająca 9 córek wśród SS. Miłosierdzia św. Wincentego. Uważamy, że rekord ten trudno będzie pobić. Małżeństwu Jubel, z okazji święcen kapiańskich ich syna, przesyłamy nasze uznanie i gratulacje.

Redakcja "Ludu"

Nowy Kalendarz "Ludu" już gotowy - czeka na zainteresowanych Czytelników!

60,00 KRUZ. NA ZWYKŁYM PAPIERZE, 80,00 NA SPECJALNYM PAPIERZE

Już zaczęliśmy wysprzedzać nowego Kalendarza "Ludu" na rok 1961. Z niecierpliwością oczekujemy na ukazanie się pierwszych recenzji (opinii) na temat Kalendarza, by je przedstawić naszym Szan. Czytelnikom. Spodziewamy się przychylnych ocen nowego Kalendarza, w którym znajdziemy tyle rzeczy pożytecznych i b. ciekawych.

Ważny choćby pod uwagę dział rzeczy ciekawych i prawdziwych. Znajdziemy tam następujące wiadomości: Budowa ziemi, jej skład chemiczny, najwyższe góry na świecie, najważniejsze wulkany, katastrofy wulkaniczne, największe jeziora, wodospady, oceany, wyspy, tunele; co nas czeka w 2000 roku? księżyc pierwszym celem w podróży planetarnych, najważniejsze odkrycia w medycynie i biologii; broń przyszłości, rakiety na łożdach podwodnych, łożd atomowa, rewolucyjny samolot niedalekiej przyszłości; Pakty wojskowe i gospodarcze; Wędrujące kontynenty; Japonia będzie jedną wyspą; Rosja niezwykłą mozaiką narodów; Trzecie ucho Pig-

mejów; Jak zakończył życie Himmler; Jak został zamordowany Trocki; Rady dla kierowców; wielcy ludzie i ich dziwactwa, krótka historia wielkich wynalazków; Ojciec Pio - współczesny stygmatyk; Doktor dzungli, itp. Na te wszystkie zapytania - Kalendarz daje nam odpowiedź. W następnym numerze omówimy inny dział.

POSZUKIWANI

Banecz Stanisław, zamieszkały przy ulicy Patriotów - 32 m. 20, w Warszawie (92), poszukuje swoich krewnych Tadeusza, Stanisława i Aleksandra, dzieci Wojciecha Baneczera. Prosi o adres poszukiwanych.

POSZUKUJE SADZONEK GATUNKOWYCH TRUSKAWEK, ORAZ MALIN. Zgłoszenia: Humnicka, Est. de São Paulo, Bragança Paulista, ex. p. 63.

FILATELIŚCI!

Sprzedaje się większa ilość znaczków pocztowych MONTE CASSINO. Zgłaszać się na adres: Tadeusz Zachariasiewicz, Rua São Paulo Nr. 87, GASPAS, Santa Catarina.

Czytelnicy piszą o Kalendarzu "Ludu" na 1961

Kalendarz "LUDU" na rok 1961 nie zawiódł nadziei czytelników, odwrotnie zaś, okazał się pod wieloma względami lepszy od poprzednich. Treść Kalendarza jest bardzo urozmaicona i świadczy o wielkiej pracy przy układaniu.

Tematyka obszerna, każdy znajdzie dla siebie coś co go zainteresuje. Sprawy brazylijskie, polskie, zagadnienia wychowawcze i popularno naukowe, nawet kąci humoru znalazły tam swoje miejsce. Wszystko to powoduje, że Kalendarz "LUDU" na rok 1961 powinien znaleźć się w każdym domu polskim jak dobry przyjaciel i doradca. Warto nie tylko przeczytać jego treść - warto go mieć na własność.

Drobne choćliki drukarskie, ten nieuchronny pech wszelkich wydawnictw, splatał i tym razem niejednego figla. Ale to wszystko nie pomniejsza w żadnym wypadku wartości Kalendarza. Jest on bardzo udany i Redakcji należy się podziękowanie za to piękne polskie wydawnictwo.

Jako dowód że i mnie i innym Kalendarz bardzo się podobał, a to co mówię nie jest głośliwe, proszę o nadesłanie mi pół tuzina egzemplarzy, dla rozdzielenia między tych moich przyjaciół, którzy mi pomagają w moich pracach dla spraw polskich.

INŻ. EDMUND GARDOLIŃSKI

Rocznica Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej

Od 11 listopada 1918 roku Polacy czczą z wielkim pietyzmem datę odzyskania Niepodległości Narodu i Kraju. Dziś, kiedy Naród i Kraj znajdują się pod przemocą bolszewickiej agresji i rządu komunistycznego narzuconego Polsce siłą, uczczenie daty 11 listopada 1918 roku nabiera specjalnego znaczenia. Dla upamiętnienia wielkiej daty naszej historii, dla uczczenia czynu tych synów Polski, którzy dali z siebie największą ofiarę na Ołtarz Ojczyzny, - Stowarzyszenie Dobroczynno Kulturalne Polaków w Brazylii (Alameda Carlos de Carvalho 369 w Kurytybie), w dniu 13 listopada w niedzielę o godzinie 4,30 po południu AKADEMIĘ na którą zaprasza P.P. członków i przyjaciół Stowarzyszenia z rodzinami

z upoważnienia zarządu JAN ŁABA - sekretarz

UWAGA!!!

W dniu 12 listopada 1960 r. Towarzystwo Im. Marsz. J. Piłsudskiego, urządza Akademię ku uczczeniu 11 listopada - rocznicy niepodległości.

Początek akademii o godz. 20-tej, przy ulicy Dez. Clotário Portugal Nr. 68. Po Akademii taneczna zabawa.

Zaprasza się wszystkich członków i sympatyków.

Za Zarząd: MICHAŁ SUMYK - Wice Prezes

S + P. Adam Poniedziałek

Zmarł w Kurytybie, dnia 20-go października b.r. w wieku lat 42. Zostawił w żalu żonę Wiktorię z Nędzusiaków, córkę już zamężną, oraz syna.

Zwłoki ś.p. Zmarłego zostały pochowane na cmentarzu Águia Verde.

S. + P. Wiktor Bestrzycki

Wiktor Bestrzycki, z Polski, syn Józefa i Marii, zmarł dnia 16 września b.r., mając 66 lat.

Parański Komitet Tysiąclecia Państwa Polskiego w Kurytybie,

Powołany przez miejscowe społeczeństwo do przygotowania szeregu imprez celem uczczenia Milenium kraju naszych przodków oraz wykazania dorobku wychodźstwa polskiego na terenie Brazylii a ściślej w Stanie Parana, obecnie przedstawia się następująco:

Prezes - Franciszek Lachowski; Wice-prezes - Mirosław Florecki; 1-szy sekretarz - Jan Krawczyk; 2-gi sekretarz - Wojciech Breowicz; 1-szy skarbnik - Jan Barański; 2-gi skarbnik - Zygmunt Sielski. Komisja kulturalno - propagandowa - prasowa - Ladisław Romanowski, Dr. Edwin Tempski, W. Breowicz, D. Koźmiński.

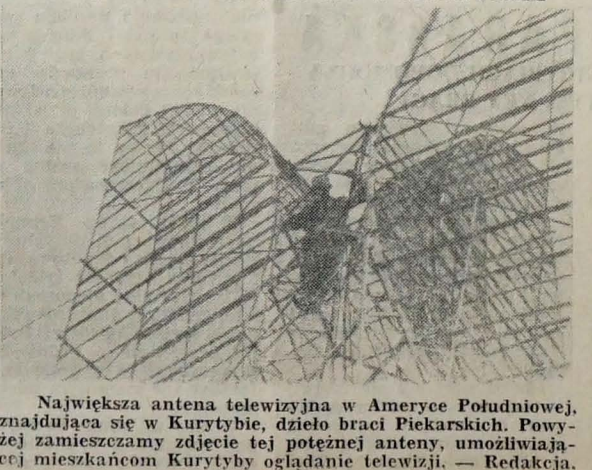
Do komitetu należa również takie osobistości jak: Dr. Jan Grabski, K. Krawczyk, W. Głowacki, E. Brygoła, K. Denega, J. Biegu-

nich, St. Skrzypnik oraz inni znani ze swej działalności społecznej na tuł. terenie.

Posiedzenia Komitetu odbywają się co najmniej raz w miesiącu. Dnie w których one się odbywają, zawsze są podawane w "Ludzie" lub w jednej z audycji radiowych w języku polskim w Kurytybie. Osoby, które by chciały brać udział w posiedzeniach i uczestniczyć w pracach Komitetu, proszone są o przybycie na zebrania w oznaczonych dniach i godzinach. Komitet wychodzi z założenia, że sprawa jest wspólna wszystkich Polaków i im więcej nas będzie tym lepiej dla całej sprawy. Dlatego każdego interesującego się postępiami prac Komitetu proszą się o przybywanie na zebrania.

Zarząd

WIELKI WYCZYN POLAKA W KURYTYBIE

Największa antena telewizyjna w Ameryce Południowej, znajdująca się w Kurytybie, dzieło braci Piekarskich. Powyżej zamieszczamy zdjęcie tej potężnej anteny, umożliwiającą mieszkańcom Kurytyby oglądanie telewizji. - Redakcja.

Towarzystwo T. Kościuszki

(SOCIEDADE O. B. UNIAO E PAZ) RUA ÉBANO PEREIRA N.º 502

ZAPROSZENIE

W ramach obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego, jakoteż krzewienia i popularyzowania Kultury i Literatury polskiej i jej wielkich eksponentów na tuł. terenie, Tow. im. Tadeusza Kościuszki urządza, dnia 13-go listopada b.r., o godzinie 15-tej (3-ciej po południu), UROCZYSTĄ AKADEMIĘ poświęconą Juliuszowi Słowackiemu i jego twórczości, na którą zapraszamy członków i sympatyków.

Po Akademii będzie wyświetlony film polski: DESZCZOWY LIPIEC.

JAN AUGUST SCHIFFER - Sekretarz

ELETRO IMPERIAL

NAJTANIEJ SPRZEDAJĄCA

Właściciel: NASSIB ABDO ABAGE

Rua Visconde de Nacar 107, Caixa Postal 1.097

Telefon 4-5912 - Curitiba

SPECJALNY SKŁAD MATERIAŁÓW ELEKTRYCZNYCH

Sprzedaj hurtowna i detaliczna - Druty miedziane bez obwódki i plastyczne wszelkiej numeracji - Liny elektryczne wszelkiej grubości dla przemysłu - klucze i inne przedmioty elektryczne. - Lamki w ogóle, klosze i rzeczy im przynależne.

Udziela specjalnych cen i zniżek dla rozsprzedawców. Proście o informacje bez żadnego zobowiązania.

PEKAO - PACZKI ŚWIATOWEJ SŁAWY

Polecamy dla wszystkich rodzin w Polsce POMOC na JESIEN i ZIMĘ - przez PRZEKAZY - PACZKI PEKAO.

Wyłącznie PACZKI-PEKAO dostarczane są do domów BEZ CEŁA i BEZ ŻADNYCH DODATKOWYCH OPŁAT.

CENTRALA W WARSZAWIE i Oddziały: GDYNIA, SZCZECIN, KRAKÓW, NOWY TARG, RZESZÓW i KIELCE - szybko wykonują Wasze zlecenia.

PACZKI PEKAO t.zw. "DO WYBORU" są b. korzystne, bowiem odbiorca w Kraju wybiera ze składów PEKAO najbardziej potrzebne mu towary, względnie podnosi gotówkę.

Po informacje i katalogi zwracajcie się do:

PRZEDSTAWICIELKI PEKAO NEW YORK, P. HALINY BERGMAN - São Paulo - Ana Cintra 295, ap. 51, Tel. 52-87-29. Adres dla Korespondencji: Caixa Postal 5127.

Advertisement for PEKAO Christmas packages. It features a large illustration of a Christmas tree with a globe on top. Text includes: "PACZKA ŚWIĄTECZNA DO POLSKI" NR. 41, CENA \$13.00, ZAWARTOŚĆ: SZYNKA, SCHAB, BOCZEK, SMALEC, SARDYNKI, KAWA, HERBATA, KAKAO, CZEKOLADA, SOK ANANASOWY, ŚLIWKI SUSZONE, RODZYNKI, MIGDAŁY, WAGA OKOŁO 23 LBS. It also mentions 'DUŻY WYBÓR INNYCH PACZEK DO NABYCIA U MIEJSCOWYCH DEALERÓW LUB W PEKAO TRADING CORPORATION 25 Broad Street, Room 445 New York 4, N. Y.'

Advertisement for the newspaper 'LUD'. It includes contact information: Proprietario: Dr. Antônio Firakowski, Diretor: Pe. Domingos Wiśniewski, C.M., Redator: Pe. José Zając, C.M. Administration: ALAMEDA CABRAL, 846, Curitiba. It lists subscription rates for Brazil and other countries, and provides information on where to buy the paper, including at the railway station and in Porto Alegre.

KĄCIK RODZINNY

NIE MIESZAJMY SIĘ W CUDZE SPRAWY!

Narzekamy często, że nasze własne obowiązki sprawiają nam wiele trudów i nieprzyjemności, a pomimo tego zajmujemy się jeszcze sprawami innych ludzi.

Uczucie, które tutaj nami kieruje, jest uczuciem ciekawości, zazdrości, fałszywego podejrzenia i złośliwości. Cieszymy się z kłopotów bliźniego.

Odpowiadamy czasem nieprawdziwie wieści o tym lub owym znajomym lub siejmy niezgodę w tej lub owej rodzinie przez nierozsądne plotki.

Tym sposobem sprawiamy wielką szkodę nie tylko bliźniemu, ale i samym sobie.

Zajmujemy się więc tylko własnymi sprawami i pozostawmy drugim załatwianie spraw, które do nich należą, a nie do nas. Oni najlepiej wiedzą, jak sobie radzić.

W jaki sposób można dojść do czegoś w życiu?

Jeżeli chcesz czegoś dopiąć w życiu, i życzyś sobie, aby praca twoja uwieńczona była pomyślnym skutkiem, zachowaj następujące reguły:

1. Bądź człowiekiem stałego charakteru.
2. Nawet w rzeczach drobnych bądź skrupulatnym i sumiennym.
3. Unikaj drobnostkowości i pedanterii. Szkodzi ona twej kieszeni i dobrej sławie.
4. Załatwaj swoje interesy szybko i dokładnie.
5. Nie zrażaj się chwilowym niepowodzeniem. Co nie udało się dzisiaj, powiedzie się jutro.
6. Unikaj długiego snu i długiej zabawy.
7. Strzeż się niepotrzebnych wydatków i kosztownych przyjemności.
8. Staraj się o zdrowie więcej, aniżeli o majątek i sławę.
9. Bądź ostrożnym w doborze ludzi, którymi się otaczasz.
10. Nie rób sobie z nikogo nieprzyjaciela. Zaden nie jest tak marnym i małym, aby nie mógł zaszkodzić dotkliwie.
11. Umiej panować nad swymi namiętnościami. W potrzebie zaprzyj się samego siebie.
12. Miej zawsze cel przed oczyma, do którego zdążasz. Nie zrażaj się żadnymi przeszkodami, ale idź wytrwale naprzód, a staniesz u celu!

ZEGARKI
OKULARY
BIZUTERIA

CARL R. RAEDER
Rua Riachuelo, 147
CURITIBA

Rozkład stały, choć pozornie powolny kultury ducha, gwałcenie zasad religii chrześcijańskiej i odwiecznych Przykazań Bożych, pustka wiewająca z kartek współczesnej literatury, wyraźny upadek sztuk pięknych, błędzenie za oryginalnością w fałszywych dysonansach w utworach muzycznych obecnej doby to charakterystyka czasów w jakich żyjemy. Człowiek zaślepiony zdobycami cywilizacji technicznej zapomina o wielkiej prawdzie zawartej w słowach Pisma Świętego "iż z prochu powstał i w proch się obróci". Dobierając się do najszybszych tajemnic przyrody, zamiast upokorzyć się przed Majestatem Boga utajonego w misterium życia i przygotować duchowo, by odkrycia swej wiedzy użyć na chwałę Najwyższego, dla POKOJU NA ZIEMI i dobra bliźniego, — toruje dzisiaj drogę temu co przez pychę stracony został ze sfer Niebiańskich w czeluście nocy. Dlatego jak nigdy przedtem w historii ludzkości przeżywa się kryzys duchowy i kryzys własnego sumienia. Zapomniałszy o przykazaniu MIŁOŚCI BLIŹNIEGO szuka — po 2 okrutnych wojnach — ratunku przed widmem trzeciej, tym razem totalnej katastrofy.

Karygodnie naiwna i pobłażliwa taktyka polityczna świata zachodniego, pakowanie z TYM, co jest ucieleniem Antychrysta, przed którym przestrzegali nas Zbawiciele, doprowadziło do paniki, do gorączkowego poszukiwania ochrony przed niespodziewanym i nieoczekiwanym atakiem jaki grozi stałe obecnie nam wszystkim ze strony Wschodu. Duch mocy szatańskich, ów duch ZŁA poddyktował człowiekowi formułę skonstruowania broni, która zabija setki tysięcy za jednym zrzućciem a dalsze tysiące skazuje promieniami swymi zabójczymi, na powolne konanie. — Rakiety dalekosiężne z baz nieprzyjacielskich odległych o tysiące kilometrów, mogą każdej chwili swym ładunkiem bomb atomowych wymordować tętniące życiem miasta, zamienić ludne prowincje i całe Stany w martwą pustynię. — Pozornie największe niebezpieczeństwo zagraża zachodniej Europie, nie zapominajmy jednak, że zasięg nowych sowieckich rakiet atomowych pozwala na zaatakowanie Ameryki Północnej zarówno z Archangielska jak i z baz na wschodnich wybrzeżach Syberii. W obliczu tego niebezpieczeństwa Stany Zjednoczone wspólnie z szeregiem państw świata

WŁADYSŁAW NEUMANN

WSCHÓD PRZECIW ZACHODOWI

CZY TRZECIA WOJNA

zachodniego, zorganizowały stałe pogotowie alarmowe lotnicze ze swych baz rozmieszczonych strategicznie w kierunku, z którego istnieje możliwość śmiercionośnego nalotu i stworzyły pas zabezpieczeń w postaci stacji melundkowych wyposażonych w aparaty radaru, które na swych olbrzymich ekranach znaczą każdy zbliżający się samolot czy pocisk rakietowy. Przedmurze takie tworzące owe stacje radaru ciągną się od brzołów Wielkiej Brytanii przez Norwegię, Niemcy zachodnie aż do Turcji (nie wyciągając ruchomej stacji radarowej na lotniskowcu "Forrestal" krążącym po wodach Morza Śródziemnego) sięgając dalej przez wyspę Islandię i Grenlandię do Alaski i wybrzeży Ameryki.

Groźba zagłady świata zachodniego zjednoczyła — jak wiemy — cały szereg narodów wolnych, w organizacji znanej pod nazwą NATO, po raz pierwszy w historii celem wspólnej obrony. W głównej kwaterze tego militarnego sojuszu znajdującego się w okolicy Paryża, zasiadają przy jednym stole, oficer brytyjski — który brał udział w nalotach bombowych na Niemcy z oficerem armii Niemiec zachodnich i oficerami Luksemburgu, Francji, Norwegii, Turcji i tych wszystkich innych narodów należących do NATO celem wspólnej obrony przed ewentualnym atakiem od Wschodu. W sytuacji w jakiej znalazł się świat wolny, taktyka i plany bronięcia tylko własnej ojczyzny, własnego kraju stały się nieaktualne i nieradne. Dzisiaj można myśleć jedynie o obronie Europy zachodniej jako całości. Ci co w kwaterze głównej NATO konferują pochyleni nad mapą Europy, nie starają się wcale uzgodnić plany jak prowadzić wojnę, ale muszą radzić jak wojny uniknąć, jak jej zapobiec. Wspólne niebezpieczeństwo zmusza do nadnarodowości, zbliża narody wolne do braterstwa broni, do urzeczywistnienia wzniosłego hasła "Za waszą Wolność i Naszą".

Czy Sowiety mają szansę zwycięstwa, gdyby przewódicy Kremlu utracili stosowaną dotychczas zdolność zimnego kalkulowania swych możliwości

Rady dla Gospodyń

...MIĘSO, które piecze się w piecyku nie wyschnie i nie przypali się, jeżeli wstawisz jednocześnie do pieca blaszane naczynie z wodą.

...JAJKA NA MIĘKKO nie popękają podczas gotowania, gdy woda jest osolona.

...PRZYPALONA PATELNIĘ najłatwiej i najszybciej oczyszcza się solą.

...ABY URÓC PIANE "na twardo", trzeba uprzednio wyspać do niej trochę soli (na czubku noża).

...ABY Z CYTRYNY wycisnąć jak najwięcej soku, należy ją przedtem włożyć na pięć minut do gorącej wody.

...MOZESZ SPRAWDZIĆ czy konserwa jest świeża mocno naciskając palcem dno pudełka, tak żeby na blasze powstało wgłębienie. Jeżeli wgłębienie znacznie się po pewnym czasie wyprostowuje, to znak, że konserwa jest nieświeża.

...PALCEM RÓWNIEŻ można posłużyć się dla sprawdzenia świeżości ryby. Naciśnij mocno, jeśli jest świeża, ślad palca natychmiast zniknie; jeśli natomiast ślad się utrważy, zyskujemy dowód, że ryba jest nieświeża.

...PRZYWIĘDŁE JARZYNY będą znów świeże, jeżeli włożymy je na godzinę do zimnej wody z dodatkiem kilku (3-4) łyżek octu.

...Z PRZESOLONEJ ZUPY najlepiej usuwa sól surowy, obrany ziemniak.

"Magazyn"

Soś śmietanowy

3 filiżanki śmietany

1 żółtko

wywar

1 łyżeczka mąki

1 i pół uncji sera

Mąkę wymieszać w wywarze i zagotować, połączyć ze śmietaną, osolić i wymieszać z żółtkiem (można dodać 1 kostkę bulionu rozpuszczoną w 3 łyżkach wody). Jaja na półmisku pokryć sosem, posypać grubo tartym serem. Wstawić do piekarnika na kilka minut, gdy ser lekko się zarumieni i następnie podać.

Kuleczki z ziemniaków

Utrzeć na masę kilka zimnych ugotowanych ziemniaków. Na dwie filiżanki tak przygotowanych ziemniaków daje się: łyżkę zielonej pietruszki, dwa żółtka i jedno białko. Ubić wszystko razem na gładką masę i robić z tego małe zgrabne kuleczki, utarzać je w tartej bułeczce i smażyć na gorącym tłuszczu w patelni. Podać do zupy.

Wafle domowej roboty

Dwa jajka ubić wirującą trzepaczką, dodać dwie filiżanki mleka, 2 łyżki cukru, 2 filiżanki przesianej mąki z dodatkiem pół łyżeczki soli i 2 łyżeczki Royal. Wyrobić na gładką masę i w końcu dodać 2-3 łyżki topionego masła. Piec wafle na żelazku bez tłuszczu, lub w braku żelazka na patelni.

Zabezpiecz się na ZIMĘ. — Składy

CASAS PERNAMBUCANAS

otrzymują materiały na zimę i sprzedają je po cenach fabrycznych.

Curitiba:

Praça Tiradentes, 562
Praça Zacarias, 600

Portão:

Av. Rep. Argentina 4011
S. José dos Pinhais
Antonina.

W CANDIDO DE ABREU

Jest na sprzedaż 40 akrów ziemi pierwszorzędnej, która nadaje się pod uprawę wszelkich płodów rolnych, włącznie kawy, która już rośnie i rodzi, trzciny cukrowej, bananów etc. — Po szczegółowe informacje zwracać się listownie, lub osobiście na adres: Miguel Podolak, a/c. J. Sawczuk, Cândido de Abreu, Paraná.

Nasiona warzywne kwiatów - Nasiona pastewne - Brakatyngi - Isqueiros od 48,00 do 1.500,00 - Maszyny do strzyżenia włosów - ręczne i elektryczne - Wyroby skórzane - Pugiarysy - Paszki - Brzytwy - Artykuły stalowe - Tabaki do zażywania. FLORECKI - Rosário 66

Wiadomości z całego świata

STANY ZJEDNOCZONE

● Cyfry mówią. - Waszyngton. — W okresie 12 miesięcy, kończącym się 30 lipca b.r., Departament Stanu wydał 670.833 wizy wjazdowe dla cudzoziemców, pragnących zwiedzić St. Zjednoczone (o 13 procent więcej, niż w okresie 12 miesięcy kończącym się 30 lipca 1959).

NORWEGIA

● Dojrzałsi? — Oslo — Uczeń z Norwegii twierdzi, że w ostatnich stu latach młodzież coraz wcześniej dojrzewa fizycznie. W roku 1870 dojrzewanie dziewcząt następowało około 17 roku życia — obecnie już w 13,5. Przyczyną? Ocieplenie klimatu ziemi oraz lepsze odżywianie.

SZWECJA

● Ludność Europy starzeje się. — Sztokholm. — W Europie zwiększa się stale ilość osób starszych. Ankieta przeprowadzona w 15 krajach stwierdza, że w 1951 roku było 147 osób mających ponad 65 lat życia na 1.000 osób w wieku zdolnym do pracy. W 1971 roku, według przewidywań, będzie 190 osób.

NIEMCY FEDERALNE

● 16 tysięcy szpiegów w Niemczech zachodnich. — Bonn. — Rząd niemiecki ogłosił, że co roku wykrywa się około 2.500 agentów w służbie bądź wschodnich Niemiec, bądź Rosji. Ogółem szacuje się liczbę osób czynnych w służbie szpiegowskiej w Niemczech zachodnich na 16.000.

AUSTRIA

● Mażeńskie gody "żelazne" w Austrii. — Wiedeń. — W parafii Erdberg, na przedmieściu Wiednia, odbyła się bardzo rzadka uroczystość "żelaznych" godów małżeńskich (65 lat małżeństwa) małżonków Froelich. Urodziny w tej dzielnicy, nigdy jej nie opuszczali. Jubilat ma obecnie 90 lat, a jego żona 89.

ANGLIA

● Szok na astmie. — Londyn. — W Anglii zdarzył się wypadek uleczenia astmy przy pomocy szoku elektrycznego. Pewien mężczyzna cierpiący od dawna na tę chorobę, oświadczył, że dotknął się przypadkowo prądu o napięciu 11.000 volt. Doznał przy tym lekkich poparzeń, natomiast astma znikła. Lekarze przypuszczają, że wypadek ten może skierować badania nad leczeniem astmy w zupełnie nowym kierunku. Uderzenie prądu spowodowało p r a wdopodobnie wzmożone wydzielanie adrenaliny.

KANADA

● Nazista sam wydał wyrok na siebie. — Winnipeg. — Liczący 53 lata Alex Laak, były komendant niemieckiego obozu koncentracyjnego w Estonii, oskarżony przez Sowiety o wymordowanie w nim 3.000 ludzi, głównie Czechów z Niemiec w latach od 1942 do 1944, odebrał sobie tu życie. W liście do "Winnipeg Free Press" usprawiedliwiał się on z zarzucanych mu zbrodni.

ETIOPIA

● Zgon E. Sylwii Pankhurst. — Addis Ababa. — Zmarła tu Estelle Sylwia Pankhurst, czołowa działaczka w walce o równouprawnienie kobiet, licząc 79 lat.

BELGIA

● Ślub króla Belgów 9 lub 10 listopada. — Bruksela. — Jakkolwiek nie ogłoszono jeszcze urzędowo daty ślubu króla Belgów z Doną Fabiolą, w kołach zbliżonych do rządu mówi się o dniu 9 lub 10 listopada.

POLSKA

● Kliszko i Szyr zastępcami Gomułki i Cyrankiewicza. — Warszawa. — Calkiem po cichu, bez żadnego oficjalnego komunikatu, kierowniczo partii komunistycznej w Polsce objął na czas pobytu Gomułki w Nowym Jorku jego najbliższy i najbardziej zaufany człowiek, Zenon Kliszko. Dawniej zastępcą Gomułki w partii był Edward Ochab. Również bez wszelkich oznajmień urzędowych - miejsce zastępcy po wyjeździe Cyrankiewicza do Azji na stanowisku kierownika rządu zajął Eugeniusz Szyr. Jest on członkiem t.zw. stalinowskiej grupy komunistów polskich, czyli katolickiej.

nad 6.000 km by dolecieć do wybrzeży Ameryki Północnej. Stąd też owe gorączkowe poszukiwanie miejsc dogodnych dla tajnych składów zaopatrzenia na bezludnych wybrzeżach Ameryki Środkowej i pojawianie się owych "nieznanych" łodzi podwodnych oraz gwałtownie okazywana przyjaźń i troska o dalsze losy Fidel Castro i rozciąganie opieki nad wyspą Kuba.

Grupa uczonych i techników w Stanach Zjednoczonych opracowuje obecnie nowy system radaru który działałby na znacznie większą odległość pokonywując kulistość globu ziemskiego, która stanowiła dotychczas zapórę w zasięgu tych aparatów ostrzegawczych. Podobno już w przyszłym roku te nowe radary mają zastąpić obecne ustawnie. Również intensywnie pracuje się nad zastąpieniem paliwa płynnego do rakiet, przez paliwo stałe. Napędzanie rakiet paliwem płynnym na dłuższy okres czasu przed jej wystrzałem, jest niemożliwe, gdyż chemikalia, jakie wchodzi w skład takiego paliwa niszczą w krótkim czasie pocisk, na napędzanie zaś pocisku dopiero w chwili alarmu traci się wówczas, gdy każda sekunda jest cenną, zbyt wiele czasu. Udoskonalona jest też stała rakietę "Polaris" wyrzucaną z zanurzonej łodzi podwodnej.

Zdawałoby się, że wobec tych faktów III-cia wojna światowa — tym razem atomowa i bakteriologiczna jest utopią i że wobec tego: "Kto zaatakuje pierwszy — zginie drugi" możemy spać spokojnie. Niestety — to nie są niestety — byśmy mogli możliwość takiej nowej okrutnej katastrofy wykreślić, z myśli naszych usunąć. Ludzkość nie chce prostopo opamiętać się. Zamiast zbliżyć się do Boga, pracuje nad nowymi narzędziami śmierci, nie chce zawrócić z drogi Zła. Czyżby zbliżał się już czas w którym wypełniłby się miało to, co przepowiedziane zostało w Apokalipsie św. Jana? Kto czyta uważnie znajdzie tam (od rozdziału XII — XXIII) przepowiedzianą wojnę atomową i bakteriologiczną, męki ludzkości i również zbawienie tych, co ufni w bezgraniczne Miłosierdzie Boskie wierni Mu pozostali. Jakże aktualnymi są dzisiaj słowa (Dzieje Apokaliptyczne R. II.17): "I wszelki, którybykolwiek używał imienia Pańskiego, zbawion będzie."

Władysław Neumann - Argentyna

ŻYCIE RELIGIJNE:

DWUDZIESIĄ TRZECIA NIEDZIELA PO ZIELONYCH ŚWIĄTKACH

Ewangelia zapisana u św. Mateusza w rozdziale 9

Onego czasu: Gdy Jezus mówił do rzeszy, oto jeden z przedniejszych przystąpił i pokłonił Mu się, mówiąc: Panie, córka moja dopiero co skonała: ale pójdź, włóż na nią rękę Twoją, a żyć będzie. A wstawszy Jezus szedł za nim i uczniowie Jego. A oto niewiasta, która krwotok przez dwanaście lat cierpiała, przystąpiła z tyłu i dotknęła się kraju szaty Jego. Bo mówiła sama w sobie: Bylebym tylko dotknęła się szaty Jego, będę zdrowa. A Jezus obróciwszy się i ujrzawszy ją, rzekł: Ufaj, córko, wiara twoja ciebie uzdrowiła. I uzdrowiona została niewiasta od onej godziny. A gdy przyszedł Jezus w dom przedniejszego i ujrzawszy piszczyki i lud zgłębł czyniący: mówił: Odstąpcie: albowiem nie umarła dziewczeczka, ale śpi. I śmiali się z Niego. A gdy wygnano rzeszę, wszedł i ujął rękę jej, i powstała dziewczeczka. I rozeszła się ta sława po wszystkiej onej ziemi.

Jeśli kiedy, to w listopadzie myśl nasza biegnie w zaświaty.

Jeśli kiedy, to w tym miesiącu, zwłaszcza w Dniu Zadusznyim idziemy na groby, by pomodlić się za naszych ukochanych zmarłych.

Jeśli kiedy to w tych dniach smutku i żałoby, częściej niż kiedykolwiek przypominamy sobie, że i na nas przyjdzie dzień, iż wykresleni zostaniemy z listy żyjących.

Stąd zawsze powinniśmy być przygotowani na śmierć. Ocknijmy się z grzesznej obojętności w sprawie naszego zbawienia. Zerwijmy z zabobonnym strachem śmierci, spojrzmy w duchu wiary na ostatni moment naszego życia, a stanie się dla nas jutrenką wiecznej szczęśliwości.

Zdumiewająca jest powierzchowność wielu katolików w traktowaniu rzeczy Bożych, przerażająca lekkomyślność najbliższych, co nie starają się o zaopatrzenie na czas swoich drogi.

Mówi przysłowie jakie życie, taka śmierć. Iuż do chrześcijan, żyjąc obojętnie na sprawy duszy, opuszczając praktyki religijne, zdala od Boga, pomarli, nie zrobivszy bilansu ubiegłego życia, umarli nie pojednawszy się ze Stworzycielem.

My jeszcze żyjemy na tej ziemi, my jeszcze wszystko naprawić możemy — a więc bierzmy życie na serio i gotujmy się na ostatnią godzinę. Nie odkładajmy nawrócenia, bo może być za późno. A wtedy biada, onemu, który w grzechu ciężkim zjeździe z tego świata. Na nic mu okazały pogrzeb, na nic grób odkryty kwieciami, czy włożony marmurami, bo dusza jego niestety nie będzie zbawiona.

Od pulsowania łaski bożej w duszy naszej w godzinie śmierci zależeć będzie nasza wieczna szczęśliwość. Taka jest nauka Chrystusa i Jego Kościoła.

10-lecie polskich nabożeństw w Posadas — Misiones — R.A.

W październiku 1960 r. upływa 10 lat, gdy zaczęły się odprawiać regularnie, co miesiąc, w trzecią niedzielę, polskie nabożeństwa: "Godzinki do Naj-

świętszej Marii Panny", potem Msza św. ze śpiewami polskimi i kazaniem, jeśli kapłan celebrujący mówił po polsku. Lecz wspomnieć trzeba, że

próby odprawiania polskich nabożeństw w Posadas były wcześniejsze. Zaczęto je w 1925 r., lecz frekwencja była nie duża, bo wtedy liczba Polaków była skromna. W dodatku większa ich część od kościoła stroniła. Istniała wtedy spora grupa, która trudniła się przepiekem od kolonistów dla hurtowników: jaj, kur, kukurydzy itd.

Ta grupa podawała się za "Austriaków", bo Polaków lżono, a niektórzy z inteligentniejszych, wykorzystując znajomość języka niemieckiego, choć pochodzili z Galicji, podawali się za rdzennych Niemców, poddanych i miłujących kaisera Wilusia. Walka o imię "polaco" nie była łatwa. Nie wiem skąd się wzięła ten despekt w tutejszych, ale tutaj długo trwało, zanim tubylcy zdobyli się na należytą ocenę. — Dopiero gdy ks. Józef Bajerlein Mariana zorganizował w Azara starszą młodzież i młodych gospodarzy i nauczył ich form towarzyskich, oraz tańczyć poprawnie, i zaprosił raz i drugi gubernatora ze świat, którzy byli na polskiej sumie i usłyszeli śpiew kościelny na cztery głosy męskie, z udziałem żeńskich, potem byli na amatorskim przedstawieniu teatralnym poważnej sztuki, potem zjedli smaczny obiad i na wieczór byli na zabawie tanecznej, na takim poziomie, że gubernator Coronel Lopez wyraził się: — "Czegoś podobnego nawet w Posadas nie ma!"

Od tego czasu zaczęto mówić i pisać o Polakach z szacunkiem. Choć wszystko odbywało się po polsku, nie raziło ich, bo oceniali poziom kulturalny kolonistów.

I coś jeszcze o zabawach z owych czasów. Prowincjał Kongregacji Słowa Bożego w Argentynie, trafił do Azara na jakąś uroczystość. Zdaje mi się na 15 sierpnia. Msza św. ranna z Komunią setek młodzieży, potem suma śpiewana, następnie zebrania dla młodzieży i Akademia w Domu Narodowym były dla niego czymś niespotykanym. Ale największe wrażenie spotkało go wieczorem. Po wieczery ks. Józef mówi:

— "A teraz pójdziemy tańczyć". Ks. Prowincjał zrobił wielkie oczy, wyraził zdziwienie, ale gospodarzowi nie mógł odmówić. Po powrocie wyraził się: — "Takie zabawy rądem widzieć w każdej parafii". Grała doktorowa orkiestra miejscowa, zachowanie się tańczących nie było swobodne ale

przykładne. Śpiewy chórem i solo, a co więcej, nie widzieli się podpiitych.

Gdy więc do Posadas przenieśli się z Apostoles: kupiec Piotr Juźwiak i budowniczy Teodor Idzi, grupa polska zaczęła głowę podnosić. — Przy ich pomocy ks. Mariana zaczął początkowo polskie nabożeństwa.

Mając do dyspozycji Serdzik T, po odprawieniu nabożeństw w Azara, wyjeżdżał do Posadas, by po południu o godz. 4, w kaplicy starego szpitala odprawić Nieszpory i dać sposobność do Spowiedzi św.

W owym czasie, dnia 8 września 1925 r. zawieszono duże obrazy Matki Boskiej Częstochowskiej, jeden w kaplicy szpitalnej, gdzie do dziś wisi, drugi w kościele parafialnym, który później przeniesiono do kaplicy San Vicente, Asilo de Ancianos, gdzie od 10 lat polskie nabożeństwa się odprawiają.

Od samego początku zorganizowali chór, który niektóre pieśni wykonywał na cztery głosy. Śpiewali silnym i głębokim basem Zydzor Idzi, drugi lub trzeci Antoni Skupień, pierwszy lub drugi to piszący, oraz grupa młodzieży, którą douczano, razem 12 osób obu płci, nie licząc starszych kobiet.

Ponieważ brakowało książek, wydrukowano małe wydanie, 15 pieśni, które sfinansował p. Rafał Czajkowski.

Ks. Berez, starszy wiekiem, znał się na budownictwie i po ukończeniu kościołów na kolonii Puerto Rico, został kierownikiem budowy Colegio Roque Gonzalez w Posadas. Po pierwszym nabożeństwie tam odprawionym, powiada:

— "Wy ładnie śpiewacie! Od dziś będzie Msza św. śpiewana". Przez dwa lata śpiewaliśmy na cztery głosy: "Boże Stwórczo", "Z pokora upadamy" na melodie śpiewane w Azara i inne pieśni kościelne, oraz patriotyczne na uroczystościach narodowych polskich.

I napewno ten chór istniałby do dziś, gdyby nie chęć reformy, która wyszła ze Związku Polskiego w Posadas. Dnia 12 kwietnia 1954 r. na nadzwyczajnym zebraniu Zarządu, po dwukrotnym głosowaniu, głosami 7 przeciw 2 projekt przeszedł, który przyniósł wręcz przeciwnie skutki. Chór przestał istnieć. Młodzież zaczęła polskie nabożeństwa unikać. Pozostał tylko piszący to i Jan Kalafarski organista. Lecz i tu jakby palec Boży działał. Har-

monium zaczęło się zacinąć, klawiszowe jeden po drugim milkły. Okazało się, że karaluchy zagnieździły się wewnątrz. Pozostał tylko to piszący, który z pomocą kilku kobiet starszych i niektórych mężczyzn czasem przychodzących, ratował śpiew jak mógł.

Nabożeństwa przestały być tym czym były. Gdy przedtem przychodziło 50 do 70 osób, a w niektóre święta więcej, od wyżej wymienionej daty uczęszczało 30, 20, nieraz tylko 15 lub 10.

Druga rzecz, która zaciążyła na polskich nabożeństwach było urzędanie od maja 1954 r. zabaw tanecznych przez Związek Polski w soboty przed trzecią niedzielą miesiąca.

Obecne 10-lecie polskich nabożeństw w Posadas, zawiązujemy interwencją J. E. Ks. Biskupa Gawliny, który odwiedził nas w Posadas 5 października 1950 r.

Przez te 10 lat obsługiwali nas W. Ks. Dr. Filip Dachowski, który czasem był tu przejazdem, zaś z miejscowych proboszcz ks. Jorge Kloster, ks. Beres, ks. Hereun, ks. Bauc, ks. Markiewicz i inni; przez ostatnie dwa lata ks. Ludwik Wiedera. Obecnie przez utworzenie nowej parafii Ducha św. na Palomar, w której okręgu znajduje się kaplica San Vicente, i gdzie najczęściej skupia się element polski, nabożeństwa polskie przeszły w ręce księży Redemptorystów i proboszczem jest ks. Ryszard Veter.

Mamy nadzieję, że polskie nabożeństwa znów zakwitną. Jan Czajkowski Posadas, 23-10-1960 r.

W STRESZCZENIU...

★ **Katedra Sandomierska — Bazyliką Mniejszą.** — W roku bieżącym katedra sandomierska obchodziła swe 600-lecie. W związku z tym pięknym jubileuszem papież wyznosił wspomnianą świątynię do godności bazyliki mniejszej. W Polsce istnieje dotychczas tylko 8 kościołów o tym tytule.

★ **Kongres Maryjny w Bydgoszczy.** — W Bydgoszczy poprzedzony "Tygodniem modłów" odbył się w ostatnich tygodniach Kongres Maryjny, którego otwarciu dokonał w otoczeniu księży biskupów ks. kardynał Wyszyński. W czasie Kongresu wygłoszono wiele kazań na temat znaczenia Matki Bożej w życiu jednostki.

Duszpasterz odpowiada

"Dyski latające" zdają się mówić, że istnieją ludzie na innych planetach. Co o tym myśli Kościół Katolicki?

Odpowiadamy, że Kościół Katolicki nie odrzuca możliwości istnienia ludzi na innych planetach. Pismo św. bowiem i Tradycja chrześcijańska nic o tym nie mówią, a zbawienie, jakie Chrystus Pan nam przyniósł, odnosi się wyraźnie do naszego uswięcenia i zbawienia wiecznego.

Już w wieku ubiegłym nawiązała się dyskusja między teologami na temat istnienia ludzi na innych planetach. Część teologów uważa, że wszystkie stworzenia na świecie powinny głosić chwałę Boga, stąd też i inne planety, posłuszne planowi ustanowionemu przez Stwórcę, powinny głosić Jego Chwałę poprzez swe stworzenia — mieszkańców.

Inna grupa teologów natomiast przyjmuje, że ludzie, jeśli istnieją na innych planetach, jakkolwiek posiadają materię i ducha, czyli ciało i duszę, muszą posiadać organizm odrębny od naszego, by mogli żyć w tamtejszych warunkach atmosferycznych, gdzie temperatura i ciśnienie nieskończenie przewyższa temperaturę i ciśnienie istniejące na ziemi.

Istnieje również przypuszczenie, że mieszkańcy planety Marsa dostali się tam z ziemi. W tym wypadku mogliby pochodzić od Adama, albo istnieć przed jego zjawieniem się na ziemi, zwłaszcza, że jest rzeczą niemożliwą wyznaczyć ścisłą datę, kiedy żył Adam.

Wszystko to, cośmy powiedzieli, należy do przypuszczeń (teorii, hipotezy), którym jeszcze daleko, by stały się prawdami naukowymi. Dopiero wówczas należałoby zająć jasne stanowisko. Jedno jest pewne: możliwość istnienia ludzi na innych planetach nie sprzeciwiałoby się nauce religii katolickiej.

POLSKA MÓWI DO NAS...

3.000.000 widzów w Kraju 1.500.000 — za granicą

JUŻ 10 LAT TAŃCZY I ŚPIEWA POLSKIE "MAZOWSZE"

Słynny na całym świecie Zespół Pieśni i Tańca "Mazowsze" obchodzić będzie w listopadzie piękny jubileusz — dziesięciolecie pracy scenicznej. Tyle już lat "Mazowsze" tańczy i śpiewa.

Występy zarówno w Kraju, jak i za granicą — to nieprzerwane pasmo triumfów — talentu i wielkiej pracy kierownictwa i całego zespołu. Wszędzie gdzie pojawia się "Mazowsze" — sale wypełnione są do ostatniego miejsca.

Trzy miliony widzów w Kraju, półtora miliona za granicą — oklaskiwało polski zespół w ciągu minionego dziesięciolecia.

A oto kraje, które gościły "Mazowsze":

Wielka Brytania i Francja (aż 3 razy), Szwajcaria, Belgia, księstwo Monaco, Austria, Chiny (2 razy), Związek Radziecki (4 razy!), Mongolia, Japonia, Korea, Jugosławia, Niemiecka Republika Demokratyczna, Rumunia, Czechosłowacja, Węgry i Bułgaria.

17 krajów — tysiące przemierzonych kilometrów. Tysiące płyt z piosenkami "Mazowsza". Kwiaty, upominki, niezapomniane spotkania i gorące życzenia: "Przyjeździe jeszcze raz!"

Do kierownictwa zespołu, jak również do "Pagartu" (instytucji zawierającej umowy na wyjazdy zagraniczne) ciągle napływają listy z różnych krajów z zaproszeniami dla "Mazowsza". Listy są od instytucji, gospodarzy miast a także indywidualne, szczególnie od Rodaków z zagranicy.

O przyjazd "Mazowsza" od lat upomina się liczna Polonia amerykańska. Życzenia te zostaną spełnione prawdopodobnie w końcu przyszłego roku.

Projekty Nowego Pomnika w Oświęcimiu

KRAKÓW (IC) — Do muzeum oświęcimskiego w Polsce nadchodzi w dalszym ciągu projekty pomnika, który ma stanąć ku uczczeniu milionowych ofiar hitleryzmu, zamordowanych w obozie oświęcimskim w czasie ostatniej wojny. Dotąd wpłynęło 426 projektów z 31 kra-

jów. Komisja oceniająca nie podejła jeszcze ostatecznej decyzji w tej sprawie.

Pomnik prawdopodobnie będzie wykonany z połączenia fragmentów trzech nadesłanych projektów. Obecnie 200 projektów wystawiono w jednym z bloków obozowych.

Nowa taryfa celna

LICZNE ZMIANY I INNOWACJE

Opublikowana została w "Dzienniku Ustaw" nowa taryfa celna, która wejdzie w życie z dniem 15 listopada br. Wprowadza ona do obowiązujących obecnie w tej dziedzinie przepisów liczne i istotne zmiany.

Główną innowacją — to zróżnicowanie opłat celnych zależnie od ilości i jakości towarów zawartych w przesyłce zagranicznej.

Wprowadzone zostają dwie kategorie stawek celnych. Na artykuły żywnościowe i przemysłowe nadchodzące w ilościach drobnych — cło pozostaje w zasadzie na tej samej co obecnie wysokości. Przy większych ilościach — stosuje się w niektórych wypadkach stawki celne znacznie podwyższone.

PRZECIWIW SPEKULACJI

Wprowadzenie tej zmiany ma na celu ukroczenie spekulacji towarami nadsyłanymi z zagranicy. Dotychczasowa taryfa celna była zbyt sztywna. Takie same opłaty obowiązywały tych odbiorców, do których nadchodzą niewielkie przesyłki, zawierające przedmioty przeznaczone wyłącznie do osobistego użytku ich i ich rodzin, jak i tych, którzy otrzymywali wielkie paki różnych towarów w ilościach znacznie przekraczających ich osobiste potrzeby, a więc przysyłanych do dalszej odsprzedaży.

Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że nie bardzo można wierzyć w rodzinne dotacje, sięgające ogromnych sum. W większości wypadków za tymi hojnymi "darami" nadchodzącymi od zagranicznych krewnych lub przyjaciół kryją się różnego rodzaju nielegalne transakcje handlowe.

Nowa taryfa celna transakcjom tym wypowiada walkę. Zreformowanie skali o-

płat celnych ma właśnie na celu generalne rozwiązanie zagadnienia, z którym polskie władze celne i finansowe od wielu lat borykają się bezskutecznie.

Nowej taryfie celnej przyswieca zasada: jeśli otrzymujesz z zagranicy upominki w postaci różnorodnych artykułów w przeznaczonej dla ciebie i twej rodziny — płacisz niskie cło przywozowe lub nawet jesteś zupełnie wolny od cła. Gdy natomiast otrzymujesz towary na handel — obowiązuje cię cło według stawek wyższej kategorii.

ZRÓŻNICOWANIE STAWEK

Oto kilka przykładów. Cło od 1 kg kawy w przesyłce zawierającej do 2 kg tego artykułu wynosi 100 zł, a za każdy następny kilogram pobiera się opłatę w wysokości 200 zł.

Cło od 1 kg wyrobów tytoniowych wynosi 200 zł przy ilości nieprzekraczającej 0,25 kg, za nadwyżkę płaci się 700 zł od 1 kg.

Dla materiałów włókienniczych paup ustalony został na 2 kg, poniżej stawka celna wynosi 400 zł od 1 kg, powyżej — 1200 zł.

Sweterki wełniane: do 2 sztuk — 400 zł od 1 kg, powyżej — 900 zł.

Leki do 0,5 kg całkowicie są wolne od cła — powyżej płaci się 500 zł od 1 kg.

Przy wyznaczaniu cła przywozowego brany będzie oczywiście pod uwagę nie łączny ciężar przesyłki, ale jej wartość.

FLORECKI — Rosário 66

Konkurs tygodnika "7 dni":

"WALKA POLONII ZAGRANICZNEJ O POLSKOŚĆ MŁODEGO POKOLENIA." - TERMIN NADSYŁANIA PRAC — DO 30 CZERWCA 1961 r.

Warunki konkursu: wspomnienia, pamiętniki, rozprawy naukowe, dłuższe artykuły publicystyczne, opowiadania, a nawet nowele, które mogą posłużyć za cenną dokumentację w badaniach naukowych, celem znalezienia naj-

właściwszych metod postępowania w dziedzinie umacniania polskości w młodych pokoleniach polonijnych za granicą. Cenne nagrody dla zwycięzców konkursu będą opublikowane w najbliższej przyszłości.

W kilku zdaniach...

● **"Fabryka Powietrza" w Bydgoszczy.** — W Bydgoszczy przygotowuje się budowę fabryki, dla której surowcem będzie... zwykłe powietrze. W ciągu najbliższych kilku lat powstanie nowa, wielka wytwórnia gazów technicznych, która będzie rocznie dostarczać polskiemu przemysłowi ok. 5 mln metrów sześciennych ciekłego tlenu.

● **Z Gdyni do Ameryki Południowej ekspresem.** — Z Gdyni wypłynął do Ameryki Południowej motorowiec "Sienkiewicz", który zainaugurował tzw. rejsy ekspresowe. Linie te obsługiwać będzie 10 statków pospiesznych, które rozwijając będą przeciętną szybkość 10—15 węzłów na godzinę.

● **Polsko-Indyjski protokół o wymianie handlowej** na rok 1961 podpisany w Warszawie przewiduje dalszy wzrost obrotów między obu krajami. Podstawowymi pozycjami w polskim eksporcie będą kompletne obiekty przemysłowe, obrabiarki, maszyny górnicze oraz sprzęt inwestycyjny, szyny kolejowe, zestawy kołowe, chemikalia i inne. W imporcie z Indii otrzymamy m. in. rudy żelazne i manganowe, mięk, włókna roślinne, skóry, makuchy i artykuły rolno-spożywcze.

● **Produkcja energii elektrycznej** w Polsce w ciągu ostatnich trzech lat wzrosła o 38,4 procent a liczba odbiorców o 23,5 procent. Produkcja gazu zwiększyła się o 11 procent i przybyło 180 tysięcy nowych odbiorców. Zelektryfikowano po-

nad 273.000 wiejskich zagród. W wyniku budowy owych obiektów produkcja energii elektrycznej wyniesie w 1965 roku — 45,5 kWh (w bieżącym roku 29 miliardów kWh). Przyrost mocy w najbliższych 5 latach wyniesie na 4.400 MW. Produkcja gazu w gazowniach zwiększy się o 1,6 miliarda metrów sześciennych.

● **Wzrost pogłowia zwierząt gospodarskich** w roku bieżącym, w porównaniu z 1959 r. wynosi w Polsce: ponad 330.000 sztuk bydła i 1.400.000 sztuk trzody chlewnej.

● **Budowa elektrowni "Adamów"** rozpoczęta została w pobliżu miasta Turka (woj. poznańskie) w bezpośredniej bliskości powstającej kopalni węgla brunatnego. Nowa elektrownia będzie miała kilkadziesiąt MW mocy, przy czym 120 megawatowe turbiny budowane będą w zakładach mechanicznych w Elblągu.

● **Ekspert mebli** należy do tradycyjnych gałęzi polskiego wywozu. Po wojnie produkcja mebli wzrastała bardzo szybko, ale wchłaniana była przez zdestawowany Kraj. Produkcja ta wzrosła w latach od 1950 do roku bieżącego 28-krotnie, osiągając w roku 1960 wartość 4 i pół miliarda złotych. Ekspert mebli giętych i szkieletowych wynosi w roku bieżącym 1.100 tysięcy sztuk o wartości około 6 milionów dolarów. Najpoważniejszymi odbiorcami są: Wielka Brytania, Związek Radziecki, Holandia, Kanada i USA.

Wybór drzewek do obsadzenia ścian i murów

Do obsadzenia ścian, murów i parkanów najlepiej nadają się drzewka dwuletnie lub jednoroczne, z których sami u siebie będziemy formować sznury poziome, pionowe, ukośne, palmy, wachlarze, świeczniki lub formy kombinowane. Przed posadzeniem drzewek trzeba korzenie dokładnie obejrzeć nie przycinać ich, z wyjątkiem uszkodzonych i zbyt długich.

Należy sadzić je nie głębiej niż rosły w szkółce umieszczając szybkę korzeniową na powierzchni ziemi. Sadząc drzewka pod ścianą, parkanem, czy murem należy uważać, by drzewka nie były wysadzone bezpośrednio na

linii spadku wody z dachu, gdyż woda zalewałaby później owoce. Najlepiej rosną drzewka pod ścianą budynków zaopatrzonych w rynny. Należy także zwrócić uwagę na to, aby drzewa posadzić w odległości 30—35 cm od

ściany, nigdy przy samej ścianie.

Po wysadzeniu drzewek trzeba ziemię ściśle utłoczyć przy każdym drzewku i zaraz obficie podlać, bo ziemia, szczególnie pod ścianą budynku wody ma niewiele. Powierzchnię ziemi wokół drzewek przed zimą dobrze jest wysięlić nawozem słomianym, zaś na wiosnę porobić przy wszystkich drzewkach miseczki do podlewania. Korzystnie wpływa na zatrzymywanie wody w ziemi, wysięlianie miseczek przy drzewkach nawozem słomianym lub trocinami.

Akademia Układania Kwiatów

Nie wiem czy wiecie, że w Japonii istnieje specjalna sztuka układania kwiatów. Stanowi ona rzeczywiście rodzaj sztuki, zwanej ikobana i podobnie jak malarstwo, rzeźba czy muzyka, ma swoje metody i formy wypowiedziania się. Ma zresztą za sobą wiekową historię, opartą

na tradycjach religijnych. W Japonii istnieją setki szkół niższych i wyższych, a nawet w ostatnich latach nowoczesnie wybudowana wielka akademie z 60 wykładowcami, gdzie uczą się kobiety i mężczyźni, biedni i bogaci, różnych stylów i całej skomplikowanej symboliki, związanej z wierzeniami buddyjskimi.

Japończycy w bukietach nie ograniczają się tylko do kwiatów, liścia czy gałązki. Może w nim być kora z drzewa, korek, gąbka, koral, muszla a nawet kamień. Podobnie jak malarz, rzeźbiarz czy muzyk posługuje się instrumentem, piędziem czy dźwiękiem, tak artysta bukietu japońskiego musi mieć poza rośliną, odpowiedni wazon (najczęściej płaski), dobre nożyczki i "kenzan". "Kenzan" to krządek z ciężkiego metalu (najlepiej z ołowiu) nabyty gwóźdźkami mosiężnymi, ostrzami do góry. Bukiet japoński jest prosty i przez to wykwintny. Ma tę zaletę, że jest oszczędny, bo może się składać z niedużej ilości roślin i bardzo prostych. Nigdy nie jest syme-

KRONIKA SPORTOWA

★ Wyniki ligi parańskiej: Ferroviario-Curitiba 4 x 2, Guarani-Atlético 3 x 2, Rio Branco - Palestra 2 x 0, Irati - Agua Verde 0 x 0.

★ Juniorzy Juventusa są o krok od zdobycia mistrzostwa Kurytyby w tej klasie. Wszystko będzie zależało od meczu Curitiba - Agua Verde. Jeśli Curitiba przegra lub zremisuje, tytuł mistrza dla Juventusa jest zapewniony.

★ W lidze riońskiej również niespodzianką były wysoka porażka Flamengo 1 x 4 z Botafogo, oraz remis lidera tabeli Fluminense 1 x 1 z Bonsucesso.

★ Mistrzostwa świata w siatkówce: konkurencja me-

ska: Rumunia - Peru 3 x 2, Czechosłowacja - Argentyna 3 x 0, Rosja - Paragwaj 3 x 0, Wenezuela - Urugwaj 3 x 1, Rumunia - Peru 3 x 0, Rumunia - Polska 3 x 1, Stany Zjednoczone - Francja 3 x 2, Polska - Peru 3 x 0, Polska weszła do półfinału. Konkurencja żeńska: Czechosłowacja - Argentyna 3 x 0, Rosja - Peru 3 x 0, Japonia - Argentyna 3 x 0, Brazylia - Niemcy 3 x 0, Polska - Urugwaj 3 x 0, Czechosłowacja - Peru 3 x 0, Rosja - Czechosłowacja 3 x 0, Brazylia - Stany Zjednoczone 3 x 0, Japonia - Polska 3 x 1, Japonia - Urugwaj 3 x 0. Pomimo jednej przegranej, Polki

zakwalifikowały się do finału.

★ Sensacyjny mecz piłkarski między narodowymi jednostkami Anglii i Hiszpanii w piłce nożnej zakończył się niespodziewanym zwycięstwem Anglików 4 x 2. Znaczącym to, że futbol angielski wraca do dawnej formy.

★ Polska drużyna Legii - Warszawa uzyskała wynik remisowy 1 x 1 z węgierskim zespołem wojskowym Honvedem.

★ I liga polska, po ostatnich rozgrywkach, przedstawia się następująco: Gwardia Warszawa - Polonia Bytom 3 x 3, Wisła Kraków - Górnik Zabrze 1 x 4, Odra Opole - Lechia Gdańsk 3 x 1.

LKS Łódź - Pogoń Szczecin 1 x 2 i Ruch Chorzów - Polonia Bydgoszcz 2 x 0.

★ Legia warszawska w rewanżowym meczu, ważnym o drużynowe mistrzostwo Europy (spotkania eliminacyjne) pokonała po pięknej grze duńskiego mistrza Aarhus 1 x 0.

★ Jeździeckie mistrzostwa Polski w konkursie skoków tytuł mistrza zdobył Kubiak z Kwidzyna.

★ Piłkarska jedenastka szwedzka zwyciężyła reprezentację Francji w stosunku 1 x 0. Czechosłowacja zaś pokonała Holandię 4 x 0.

★ Mistrz świata w hokeju na lodzie - drużyna portugalska przygotowuje się do rozgrywek o Puchar Łaciński mający odbyć się w początkach b.m.

Drobne wiadomości gospodarcze

● Najpowszechniejszym krzewem owocowym w Kanałach są maliny.

● Włoscy chemicy wyrabiają bawełnę z siadłego mleka, jest ona jednak słabsza od naturalnej.

● Najwięcej towarów importuje Brazylia z Ameryki (1/3), Niemiec Federalnych, Wenezueli i Argentyny.

● W ciągu ub. roku Brazylia wyprodukowała prawie 3 mln. cygar wartości ponad 10 mln. kruz. Głównymi importerami tychże były: Dania, Szwajcaria, Niemcy, Holandia i Belgia.

● W ciągu 3 lat, od 1956 do 1958, brazylijski wyrób drzewa osiągnął 85 mln. metrów kubicznych. Największym dostawcą drzewa jest Stan Minas Gerais - z wyrębem 24 mln. m. kubicznych.

● Najwięcej książek sprotawada Brazylia ze Stanów Zjednoczonych. Na drugim miejscu idzie Portugalia.

● Produkcja węgla drzewnego w kraju w obrębie 3 lat (1956-8) wyniosła ponad 1 milion tonn. Najwięcej tego węgla produkują Stany: Minas, S. Paulo, Bahia i Pernambuco.

● Krajowe zakłady samochodów puściły na rynek ponad 8 tys. pojazdów miesięcznie, podczas ub. roku.

● Prawie 12 i pół tys. tonn bananów i pomarańczy eksportowała Brazylia za granicę, wartości 60 mln. kruz.

● Roczne wydobycie węgla kamiennego w Brazylii doszło do 2 mln. tonn. Węgla kamiennego dostarczają Stany: S. Catarina, Rio Grande do Sul i Parana.

● Mięso z indyka zawiera w sobie następujące składniki odżywcze: 100 gramów mięsa zawiera: 23% białka, 13% tłuszczu, 380 dekagramów żelaza.

● Technicy amerykańscy wynaleźli środek chemiczny (płyn), który dostawczy się do organizmu różnych owadów, powoduje prawie w 100% ich sterylizację.

Stonka ziemniaczana jest szkodliwa dla kur

Jak to już zaznaczyliśmy, jednym z wrogów ziemniaka jest stonka. W zależności od warunków klimatycznych, pojawia się raz w większych lub mniejszych ilościach. Któredy przejdzie, szkody są to wielkie. Nie wolno jej przeto lekceważyć i zwalczać trzeba wszelkimi dostępnymi środkami.

Obliczono, że gdyby tylko 1 samica złożyła 1.000 jaj, to w 4 roku w pomysłnych warunkach potomstwo jej osiągnęłoby liczbę 125 miliardów chrząszczy, które mogłyby zniszczyć około 625.000 ha ziemniaków.

Zmudnym, ale skutecznym sposobem tępienia stonki jest wyłapywanie chrząszcza i larw na polach ziemniaczanych.

Ze sposobów naturalnych wymienić trzeba ochronę ptactwa. Zwłaszcza przepiórek. Badania wykazały w wolu przepiórki po 90—120 larw stonki.

Kury trzeba strzec przed tym owadem, ponieważ stonka wywołuje zatrucie kur. Wśród owadów pożytecznych pomocnych w walce ze stonką na pierwszym miejscu, wymienić trzeba biedronkę i jej larwę, które skutecznie tępią młode larwy stonki.

Wreszcie środkiem zapobiegawczym to stosowanie właściwego nawożenia, zwłaszcza zasilania ziemniaków potasem, który przyczynia się do wzmocnienia tkanek roślinnych i przez to uodparnia je na ataki stonki.

szedł pierwszy, a gdy już wszyscy na dole się znaleźli, odsunął przystawione do ściany stare oddrzwia. Oczom zdumionej hrabianki ukazał się niski, sklepiony mocno otwór.

— No, jesteście na miejscu!... — ozwał się rażno Stuart. — Wejście nie bardzo wygodne, bo trzeba się schylać... ale dalej chodnik się rozszerza!... Proszę naprzód! Muszę otworzyć zamknięte!... A teraz za mną!...

Komendant pewnym krokiem wszedł naprzód. Przez pewien czas szli wszyscy w milczeniu, jakby wsłuchując się w odgłos własnych kroków. Sir Jakub pierwszy przerwał milczenie.

— Wiesz, kuzynie, nabieram szacunku dla waszej fortecy! Zapewniano mnie, że jest to sobie słabo, po staroświecku ufortyfikowany klasztor... a tymczasem ten korytarz!...

— Ho! ho! — przerwał z zadowoleniem Stuart. — Nie koniec na tym! Zobaczysz jutro!... Nielada obłężenie tu przetrwano szczęśliwie!...

— Ile pracy kosztowało to podziemie!...

Komendant uniósł do góry kaganek, jakby chcąc sir Jakubowi jak najkorzystniej sprezentować korytarz. Hrabia z widocznym zajęciem rozglądał się w podziemiu, badał prawie każdy jego załamek, pilnie zwracał uwagę na podnoszenie się chodnika ku górze i z miną znawcy winshaw Stuartowi ukrytego połączenia z przedmieściami.

— Jakże to usługi może oddać w razie potrzeby!...

— Nieobliczone! Bo trzeba ci nadto wiedzieć, że prócz mnie i przeora, bodaj nikt nie przypuszcza nawet!... Tak dalece, iż moi podkomendni przekonani są, iż ja nocami wydostaję się furtką, lub tak potrafię omylić czujność straży, że mnie upilnować nie mogą!...

— Ależ ten korytarz nie ma końca! — wmieściła się Beatrycza.

— Jeszcze kwadrans drogi!

— No no! — dziwił się hrabia. — Chciałbym bronić fortecy, mając taki chodnik!... Chociaż rozmaicie bywał!... Jest w tym zło i dobre!... Chodnikiem można przecież wyjść, ale i wejść!... Nieprzyjacieli, którzyby się do niego dostali... byłby panem fortecy!...

Stuart roześmiał się szczerze.

— Sir Jakubie! Przecież to niemożliwe prawie! Tajemnica najgłębsza! Ci, co nad tym chodnikiem pracowali, pomarli dawno. Po wiem ci więcej — przed laty w Częstochowie byli konfederaci barscy i, czy uwierzysz, nie znali tego chodnika wcale! Przeor ówczesny nie rad był, że sobie klasztor obrali za stanowisko, obawiał się, aby dla cudami słynącego miejsca nie wynikły cięższe jeszcze przejścia i, choć sprzyjał konfederatom, choć wiele dobrego im świadczył, dzięki temu właśnie korytarzowi, — jednak słówkiem o nim nie wspominał, mając sobie zalecone przez swego poprzednika, tylko wówczas rzecz wyjaśnić, gdyby klasztorowi groziła zagłada!...

— Więc dzisiejszy przeor...

— Jest równie surowym... ale przypadek zrzucił, że natrafiliem na wejście... od strony klasztoru... Wobec tego...

— Jest możliwym, że toż samo odkrycie może zrobić nieprzyjacieli!... A wtedy...

LI CZNE NAGRODY oczekują na Ciebie, ale wzmian na zdobycie jak najwięcej nowych prenumeratorów. Do dzieła więc! Nie trać czasu i okazji!

— Niewdzięczniku! — przerwała z ogniem Włoszka. — Tyś mnie śmiało podejrzawać... a wiesz, co było tego powodem?! Chciałam cię tym mocniej przykuć do siebie, chciałam, abyś był moim, moim tylko na wieki!...

— I będę nim, Beatryczo!... Patrz, oto jestem u twych stóp!...

I nic... nic mnie od nich nie oderwie!...

— Nawet żołnierskie ambicje!?

— Ambicje! Beatryczo, te w moim sercu nigdy nie pozostały!

— A jednak, gdyby ci przyszło rozstać się z tym mundurem...

— Uczynię to chętnie dla ciebie... Dzisiaj, dzięki Bogu, dla ojczyzny mojej lepsze nastały czasy!... Dzisiaj ta jedna ręka nie zaważy na szali... Będziemy żyli szczęśliwi, spokojni... nic nas nie rozdzieli, nic nie rozłączy!...

Beatrycza zarzuciła ręce na szyję Stuartowi i zawisła, składając usta do pocałunku. Komendant drżał jak liść, pił z ust Beatryczy nieznaną mu czar, a szeptał słowa dożgonnej wierności.

Ostry głos hrabiego przerwał chwilę upojenia.

— Kuzynie! rzekł sir Jakub. — Pozwól, że cię sprowadzę na ziemię i to w dodatku w swojej własnej sprawie!...

— Rozkazuj. Wiesz, że dla ciebie gotów!...

— Idźcie tu o drobiazgi!... Do świtu daleko!... a ta karczma jest niemożliwa!... Ratujcie nas czempredę! Powiadali mi, iż u was, w klasztorze, można znaleźć wygodne pomieszczenie! Rozumiesz, ani ja, a tym mniej signora Beatrycza!...

— Ależ, naturalnie — podtrzymała hrabianka — Gaetano, ja tu ani minuty dłużej nie pozostanę!...

Stuart zaszepił się.

— Chciałbym bardzo — lecz noc późna!...

— Ale przecież masz, kuzynie, kwaterę odpowiednią swemu stanowisku, no i chyba lepsza od tych brudnych i niedźnych izb!...

— Bez wątpienia! — odrzekł komendant, tracąc zmarszczone czoło.

— Ale w tej chwili jest to niepodobiestwem!... Najsurowszy rozkaz zabrania wpuszczać kogokolwiek po zamknięciu bram!... Nawet, gdybym ja sam...

— Kuzynie!... Rozkaz wydany przez ciebie!...

— Musi być przedewszystkim przezemnie przestrzegany!...

Beatrycza zagryzła wargi.

— Więc nawet dla mnie nie może być zmieniony!...

— Nawet dla ciebie! — odrzekł głucho Stuart.

Hrabianka zbladła.

Sir Jakubie! — ozwała się głosem podrażnionym. — Ponieważ... tu dla nas miejsca niema... Każ zaprzęgać... ruszamy stąd natychmiast!...

Stuart zadrżał.

— Beatryczo! Co mówisz!... Dokąd zamysłasz?!...

— Jak najdalej stąd!... Przeczucia mnie nie omyliły... dla lada słowa, lada ustępstwa!...

— Pozwól mi się wytłumaczyć!...

— Nie! Nie żądam od pana... nie... nie... nie chcę wiedzieć,

Kącik Lekarski

CO NALEŻY WIEDZIEĆ O TYFUSIE

Każdy z nas pragnie być zdrowy. Jest to najbardziej naturalne. Niestety, niewiele jednak czynimy, aby zabezpieczyć się przed chorobą. A przecież znacznie łatwiej uniknąć choroby, aniżeli wyleczyć się z niej. Nie przed każdą chorobą możemy się zabezpieczyć. Mijamy jednak nadzieję, że w miarę czasu zwiększy się ilość chorób, przed którymi medycyna potrafi uchronić ludzką. Nie tak dawno nawiedzały ludzką epidemię dżumy i cholery, dziesiątkowała ją ospa, a błonica (krup) zbierała obficie żniwo wśród dzieci. Nauczyliśmy się niedopuszczać do epidemii tych chorób dzięki szczepieniom ochronnym i odpowiednim zarządzeniom sanitarnym.

Jedną z takich groźnych chorób zakaźnych, przed którą medycyna potrafi zabezpieczyć ludzi, jest tyfus brzuszny (dur). Wiadomo, że chorobę tę wywołują zarazki, które przedostają się do przewodu pokarmowego człowieka z zanieczyszczonymi produktami spożywczymi i wodą. Tyfus brzuszny należy do tych chorób, które powstają przede wszystkim z powodu nie przestrzegania podstawowych zasad higieny, po prostu — z brudu.

Zarazki duru brzuszego dostają się do produktów spożywczych lub wody ze śmieciaków, gnojówek i ustępow. Przenoszą je przeważnie muchy.

Dłatego najczęściej wypadków zachorowań na tyfus bywa w porze letniej ludzie często piją nieprzetworzoną

wodę i w takich okolicznościach nie trudno o chorobę. A więc podstawowym warunkiem zabezpieczenia przed tyfusem brzuszny jest dbanie o czystość zarówno mieszkania jak i obejścia, kuchni i ustępu. Tam gdzie brudno, tam również dużo much. A mucha to najgroźniejszy roznosiciel chorób zakaźnych. Pamiętajmy więc, że jeśli chcemy być zdrowi, musimy tępić muchy i dbać o czystość.

Aby zwalczyć tyfus nie wystarczy przestrzeganie zasad higieny. Konieczne są jednak szczepienia ochronne. Bez przeprowadzenia masowych szczepień ochronnych może grozić społeczeństwu epidemia tyfusu brzuszego.

Doświadczenie uczy, że tam gdzie wszyscy obywatele szczepili się przeciw tyfusowi, nie zdarzają się wypadki zachorowań na tę ciężką chorobę zakaźną.

Szczepienie polega na wstrzyknięciu pod skórę zabitych zarazków tyfusu brzuszego. Zarazki te nie mogą wywołać choroby. Pod ich wpływem organizm produkuje ciała odpornościowe, dzięki którym potrafi obronić się przed atakiem złośliwych zarazków. Taki jest cel szczepionki.

Skuteczność działania szczepionki trwa tylko rok i dlatego co rok musimy poddać się ponownemu zaszczepieniu.

Tylko małe dzieci, starcy i chorzy (na serce, gruźlicę na ciężkie choroby nerek itd.) są zwolnieni od obowiązku szczepienia. Bez ochronnych szczepień nie można prowadzić skutecznej walki z chorobami zakaźnymi.

Przyczyny powstawania wrzodów żołądka

Wrzody żołądka były jednym z głównych tematów kongresu chirurgów niemieckich.

Z końcem wojny ilość żołnierzy, chorych na wrzody żołądka lub dwunastnicy była tak wysoka, że musiano z nich formować specjalne bataliony.

W Anglii i we Francji występowały wrzody niemal epidemicznie w miastach po większych nalotach. Po wojnie choroba ta powróciła do swej dawnej normy.

Na temat powstawania tych wrzodów istnieją liczne teorie. Wiadomo, że występują one okresowo. Wiadomo dalej, że ludzie chorzy na wrzody żołądka cierpią rów-

nocześnie na stany depresyjne, są typowymi "żoładkowcami", podczas gdy chorzy na dwunastnicę odznaczają się inicyjatywą, temperamentem i szczególną żywotnością.

Dlaczego różnica kilku centymetrów w umiejscowieniu wrzodu tak radykalnie wpływa na psychikę — jest tajemnicą.

Na kongresie podkreślono konieczność uświadamiania ludności w kierunku unikania głównych przyczyn powstawania wrzodów. Tu należy: głodzenie się, palenie lub picie mocnej kawy na czczo i wreszcie niestabilizowany rytm życia.

O ZBYT WYSOKIM CIŚNIENIU KRWI

Na nadciśnienie chorują przeważnie mieszkańcy wielkich miast. Niewątpliwie bowiem jedną z głównych przyczyn tej choroby jest nerwowy tryb życia, stały pośpiech. Nie należy jednak sądzić, że mieszkańcy wsi są całkowicie zabezpieczeni przed tą chorobą.

Nadciśnienie występuje najczęściej u osób po czterdziestce. Zdarzają się jednak przypadki zachorowań u osób zupełnie młodych. Młode kobiety zapadają na tę chorobę rzadziej aniżeli mężczyźni. W okresie przekwitania ilość przypadków nadciśnienia wśród kobiet wybitnie się zwiększa, a w okresie starości, ilość kobiet i mężczyzn chorych na nadciśnienie prawie się wyrównuje.

Serce jest jakby pompą ssąco-tłoczącą, która utrzymuje krew w stałym ruchu. Wtacza krew utlenioną do tętnic, a otrzymuje pozbawioną tlenu krew z żył. Serce przepompowuje do tętnicy głównej około 5 litrów krwi. Krew ta musi być rozprowadzana po całym organizmie, musi trafić do każdej tkanki i do każdej komórki. Tlen jest bowiem potrzebny do życia każdej komórce, bez tlenu nie może odbywać się prawidłowa przemiana materii. A więc 5 litrów krwi musi być rozprowadzone w ciągu każdej minuty po całym organizmie i wrócić z żył do serca. Krew otrzymuje tlen w naczyniach płuc z powietrza, które wdychamy, a więc utlenia się w płucach. W płucach także pozbywa się zbędnego dwutlenku węgla.

Żeby krew krążyła prawidłowo, musi ona płynąć w naczyniach (tętnicach i żyłach), pod pewnym ciśnieniem. Ciśnienie to zależy od wielu czynników, ale w pierwszym rzędzie od elastyczności i napięcia ściany naczyniowej, od szerokości naczyń. Prawidłowe ciśnienie krwi wynosi u człowieka zdrowego około 120 milimetrów słupka rtęci, u ludzi starszych — dochodzi ono nieraz do 140-151 milimetrów słupka rtęci. Jeżeli ciśnienie krwi znacznie wzrosło, wówczas doprowadzenie dostatecznej ilości krwi do narządów i tkanek jest znacznie utrudnione. Serce musi również wykonywać stale zwiększoną pracę, gdyż napotyka większą opór naczyń. Po dłuższym trwaniu choroby, serce może nie poddać pracy i może stać się niewydolne.

Często jedynym objawem nadciśnienia bywają bóle głowy. Niekiedy chory nie odczuwa w początkowym okresie żadnych dolegliwości, a o chorobie swojej dowiaduje się przypadkowo. W innych wypadkach chory skarży się na kołatania serca, zmęczenie po lada wysiłku fizycznym, na bezsenność, zwiększoną pobudliwość nerwową, uczucie niepokoju. Pozostaje jednak zdolny do pracy przez długie lata. Ale w późniejszym okresie, szczególnie wtedy, gdy choroba została zaniedbana, nie leczona, dolegliwości zwiększają się na skutek wystąpienia najpoważniejszych zmian chorobowych w sercu, w nerkach, a nawet mózgu, co może wresz-

Uśmiechnij się...

Prawdziwa praktyczność

"Pan coś za bardzo schudł po tej chorobie, panie Pomeranc, pańskie ubranie wisi na panu jak na tyłeczku. Niechże pan także zrobi sobie nowy garnitur".
"Nie jestem głupi! Za te pieniądze, co ma kosztować garnitur, ja z powrotem utuję."

Podział

— I cóż? Skończył pan już rozwód z żoną?
— Tak.

— Jak państwo podzielił się dziećmi, majątkiem?
— Dzieci wziął ja, mieszkanka żona, a majątek adwokat.

Wśród przyjaciół

Kawiarnia. Kowalska zwraca się do swej przyjaciółki:

— Czy nie wiesz, moja kochanka, kto to jest ten przystojny pan, który mi się tak natarczywie przygląda?
Handlarz starzyzna.

cie doprowadzić do całkowitej utraty zdolności do pracy.

Przebieg choroby, samopoczucie chorego, jego zdolność do pracy, zależą w dużym stopniu od wczesnego rozpoczęcia leczenia, od uregulowania trybu życia. Konieczne jest wstrzymanie się od palenia papierosów, unikanie silnych wstrząsów i dostateczna ilość snu.

Chory powinien jeść dużo jaj, owoców, potraw mlecznych, jak najmniej soli, niewiele tłuszczu. Przy nadciśnieniu stosuje się różnorodne leki, ale tylko na zlecenie lekarza. Na ogół działają one uspakajająco, rozszerzają naczynia krwionośne i dzięki temu obniżają ciśnienie krwi.

ROSJA

paczki do 10 kg.

POLSKA
paczki PEKAO
CZECHOSŁOWACJA
paczki TUZEX

WĘGRY

paczki IKA
odbiorca nie płaci nic

WŁOCHY I JUGOSŁAWIA
IZRAEL
NIEMCY WSCHODNIE I ZACHODNIE, FRANCJA, HISZPANIA, PORTUGALIA, TURCJA

paczki wolne od opłat celnych
Republika Ludowa RUMUNIA!

Wysyłamy paczki za zgodą rządu Republiki Ludowej Rumunii. Odbiorca nie płaci nic.

POLSKA

Największy Polski Dom Wysyłkowy
TAZAB OF LONDON
IMP. EX. MARYAN VUKOSAV LTDA.
São Paulo, Praça da Sé 399, — Telefon: 36 - 8530.

dlaczego... bronisz się, abyśmy zniemacka mieszkania twego nie nazli!... Boże... dodaj mi sił!...

Hrabianka zakryła oczy chustką.
— Sir Jakubie!... Przedstaw jej!... Sam służył wojskowo... rozumiesz, co znaczy warownia, postawiona w stanie zdwojonej czujności!... Rozkaz marszałka!...

— Zapominasz, że przed chwilą... oświadczyłeś się z gotowością porzucenia służby?

— Tak, Beatryczo!... i nie cofam! Lecz dopóki nie nastąpi zwolnienie mnie z zajmowanego stanowiska, — dopóki władza w moim spoczywa ręku, — muszę...

Hrabia uśmiechnął się pobłaźliwie...
— Przesadzasz, kuzynie! No tak... rygor... służba... przykład... ale przecież... niema nieprzyjaciela w okolicy... nie obawiasz się napadu!... Signorze trudno odmówić słuszności... czeka rok... nareszcie udaje się w podróż... a gdy szczęśliwym zbiegiem okoliczności... znajduję się... ty, zamaist pierwszy zatroszczyć się... znajdujesz skrupuły!... Bardzo piękne, gdyby cię tu mógł usłyszeć twój generał, czy marszałek, ale dla signory Beatryczy przynębiające!...

— Sir Jakubie!... Słowem się kłnę że się mylisz!... Nie znasz położenia... Uchybienie z mojej strony, przy surowości, z jaką odnoszę się do wszystkich bezwzględnie!...

— Dostyć tego! — przerwała ostro Beatrycza — Wiem, co o tym sądzić!... Powinna być przewidzieć z góry... Tym gorzej dla mnie!... Jestem boleśnie ukarana!! Daruj pan... że ośmieliłam się ludzi!...

— Beatryczo! — ozwał się gorąco Stuart. — Więc czego żadasz odemnie?!...
— Przyjęcia, na jakie sobie zasłużyłam!...
— Ależ!...
— Chcę dzisiaj... natychmiast być w Częstochowie!...
— Zastanów się, pomyśl... twój upór...
— Nazwij go czym chcesz... lecz zmusiłeś mnie do niego!... Nareszcie i ja mam miłość własną!...
— Więc dobrze! — odrzekł głucho komendant.

Beatrycza rzuciła mu się na szyję.
— Widzisz, Gaetano, tyś dobry, szlachetny... ja wiedziałam...
— Jeden tylko warunek!...
— Nie chcę słyszeć!...
— Pozwól droga!... Przeprowadzę ciebie i sir Jakuba... lecz służba tu zostanie...
— Lecz cóż ja pocznę bez panny służącej?!...
— Zgoda i na służącą... atoli prócz niej nikt!... Tamtych będziesz miała jutro!...

Beatrycza chciała się jeszcze upierać, lecz hrabia ujął się za komendantem.

— Nie nalegaj pani!... Ustępstwo za ustępowo!...
— Niech i tak będzie! Oj ty dziwaku, dla tej swojej służbistości gotów jesteś i mnie poświęcić!... Trzeba zatem na Paula zawołać, niech konie szykują... chwili jednej nie chcę dłużej siedzieć w tej cuchnącej karczmie!

Hrabia skierował się ku drzwiom, aby zadość uczynić żądaniu Beatryczy, lecz Stuart zastąpił mu drogę.

— Pozwól, sir Jakubie! Jeszcze nie koniec moich warunków... O koniach nawet marzyć nie można, bo chociaż ja sam podjechałbym pod bramę, niktby jej nie otworzył... Rozkaz jest tam bezwzględny!...

— Jakże się dostaniemy?!...
— Pozwól, sir Jakubie... Udacie się ze mną pieszo... zaprowadzę was!... Wydadź rozkazy służbie, aby tu spokojnie pozostała... przywołaj pokojową!... Trzeba aby nikt na nas uwagi nie zwrócił!...

Hrabia spełnił pośpiesznie polecenie komendanta. Beatrycza żartowała ze Stuarta.

— Jakie środki ostrożności! Co za przezorność!... Skazujesz nas na fantastyczną podróż... a nie co najmniej na zniszczenie sukien!... Mniejsza o to... prowadź! Tajemniczość twoja zaczyna mnie bawić! Ależ nie róbże takiej poważnej miny!...

Stuart próbował się uśmiechnąć.
— Czynie więcej, niż mogę! — Łamię dane słowo!... Sir Jakubie, przysiądź musisz, że przed nikim nie zdradzisz drogi...
Beatrycza parsknęła śmiechem.

— Gaetano! Ty śnisz! Sir Jakub!... ha!... ha!... Wyborne!... A cóż jemu z tej wiadomości

— Masz słuszność Beatryczo. Daruj, sir! Istotnie!... Cóż wy macie do tego klasztoru!... Ruszajmy naprzód... ruszajmy!...

Stuart ujął pod ramię otuloną futrem Beatryczę i powiodł boczny przejściem z alkierza do tylnej sieni, a stąd na opustoszałe ulice przedmieścia. Hrabia z pokojową szli tuż za Stuartem.

Komendant rozglądał się niepewnie dokoła, jakby chcąc przekonać się, czy nie zwrócił kto uwagi na tę niezwykłą wycieczkę. W pierwszej chwili zdawało mu się, że około stajen mignął się wysmykły cień — lecz, wpatrzwszy się uważniej, nic podejrzanego nie dostrzegł. W oddali tylko słyszał miarowe kroki postawionego z drugiej strony stajen szyldwacha.

— Lekko duch Raczyński! — mruknął do siebie komendant — jemu powierzyć stanowisko!...

— Mówisz co?! — zagadnęła Beatrycza.
— Nic. Trzymaj się mnie i ani słowa!...
Hrabianka mocniej przytuliła się do komendanta.

Przejmujący wiatr z deszczem ciął po twarzach idących, przejmował wskroś, nieprzenikniona ciemność rozścielała dokoła. Mimo natężonej uwagi, komendant nie mógł ani kałuż błotnistych ominąć, ani tu, i ówdzie cychających wyboi i kamieni okrążyć. Beatrycza brnęła w wodzie, a potykała się, z początku żartując sobie z tej wyprawy, lecz w końcu dając się i dokuczając Stuartowi. Komendant spokojnie przyjmował wymówki i łagodnie strofował żywość hrabianki. Sir Jakub szedł w głuchym milczeniu, ledwie czasem zachęcając Beatryczę do wytrwania lub nawołując piszczącą pannę pokojową.

Po kilkunastu minutach męczącej drogi, Stuart wszedł między opłotki opuszczonego domu i skręcił do napoju rozwalonej szopy. Tam wprowadziwszy Beatryczę, skrzesał ognia, zapalił kaganek i prowadził dalej aż do schodów, wiodących do niskiego kwadratowego loszku. Ze-

ZIARNKO DO ZIARNKA...

Śmierć Generała Sikorskiego

W sierpniu br. ukazały się w "LUDZIE" dwa artykuły na temat zagadki śmierci generała Sikorskiego. W pierwszym artykule p. Jakóbca krótko i stanowczo "stwierdza" w tytule, iż tajemnica jest wyjaśniona. Przy tym wskazuje, że sprawcami zbrodnicego zamachu mieli być spiskowcy polscy... Z treścią artykułu p. J. nie warto polemizować, chociaż prawdopodobnym jest istnienie grupy spiskowców polskich.

W drugim artykule p. Jan Wójcik bardzo roztropnie zaleca ostrożność z lekkomyślnym ferowaniem wyroków, radzi odczekać, aż "przyczyna wypadku zostanie ISTOTNIE wyjaśniona". Zaś pod koniec artykułu stwierdza, że wobec braku dowodów — **TAJEMNICA ŚMIERCI GENERAŁA SIKORSKIEGO NIE ZOSTAŁA WYJAŚNIONA.**

Otóż w tym stanie rzeczy pozostawiam sobie dorzucić moje uwagi na ten interesujący temat. Nasamprzód zaznaczę muszę, iż wątpliwe w to, czy kiedykolwiek będziemy "miecili w rękę dowody" — jak by tego pragnął p. Wójcik. Następnie zaznaczam, że nie będę przytaczał stosunków politycznych panujących w czasie wojny w Londynie, mimo, iż to polityczne jest całkiem interesujące, lecz to jest temat zbyt obszerny. Tutaj tylko tyle. Przed wojną było w Polsce, moim zdaniem, dwóch wybitnych generałów, którzy mieli równocześnie kwalifikacje na mężów stanu. Rozmawiałem z Sikorskim. Pierwszy nie dożył drugiej wojny. Drugi był "unieruchomiony" i to do tego stopnia, że gdy wojna wybuchła nie miał żadnego przydziału! Ten wybitny generał w pierwszych dniach wojny był w Warszawie, chciał kierować obroną odcinka warszawskiego i stolicy — pozostał w Warszawie bez odpowiedzi!

Jednakże jego wybitne kwalifikacje oraz sytuacja, nareszcie pozwoliły mu objąć naczelne dowództwo w czasie wojny w Francji i Anglii. Stąd nie można się dziwić, że generał Sikorski otoczony był sferą intrygantów.

Przejdźmy do sedna sprawy. Dla mnie nie ulega najmniejszej wątpliwości, że był to zamach polityczny. Jeżeli z tego punktu widzenia zaczniemy sprawę rozważać, sądzę, że zbliżymy się nieco do wyjaśnienia zagadki. Postawmy sobie pytanie, komu mogło zależeć na zlikwidowaniu generała Sikorskiego? Trudna odpowiedź, lecz uwzględniając sytuację i to, że można zaryzykować że — pewnie! grupie Polaków, Rooseveltowi i Churchillowi.

Ze była pewna grupa Polaków wrogo nastawiona w stosunku do Sikorskiego, to jest publiczną tajemnicą. Jaki interes mógł mieć Roosevelt? Otóż w czasie kilku rozmów z Sikorskim, padły niejedne przyrzeczenia. Tymczasem poza plecami przygotowano Teheran i później jawną zdradę w Jajcie. W tym sensie jednak najbardziej zaangażowanym był Churchill. Tu rząd Jego Królewskiej Mości miał niemałe zobowiązania wobec Polski, a którą reprezentował przede wszystkim Sikorski. Jego liczne konferencje i przyrzeczenia osobiście mu porobione i — to wszystko zostało haniebnie złapane, zdradzone! Zaryzykuje twierdzenie, że duch Teheranu i przygotowywająca się Jajta — to były moralne przyrzeczenia śmierci najważniejszego świadka pierwszego i wiernego sojusznika!

Oczywiście do tego trzeba wykonać w dobrych rekwizycjach. Prawdopodobnie szukano kandydatów do zamachu wśród różnych narodowości, jak to się zwykle robi. Nie jest wykluczone, że i wśród niektórych Polaków? Tutaj przytoczę interesującą rozmowę.

Po wojnie byłem jakiś czas w Polsce. W Warszawie spotkałem dawnego koleżankę szkolnego, który był w czasie wojny urzędnikiem w Londynie. W czasie jednej z długich rozmów, na pytanie, a jak to było ze śmiercią Sikorskiego, odpowiedział mi dość obszernie następująco.

Na Sikorskiego było kilka zamachów, lecz nigdy się nie udało. Przeważnie defekty samolotowe. W czasie jego ostatniej podróży na Bliski Wschód, samolot typu "Liberator" pilotowany był przez Czecha nazwiskiem Prhala.

Tuż przed rozpoczęciem lotu powrotnego pilot zauważył de-

jekt. Przywołani mechanicy stwierdzili zgniezione rurki doprowadzające benzynę. Lot opóźnił się o kilka godzin, lecz szczęśliwie dotarli aż do Gibraltaru. Sikorski żyje w dalszym ciągu. Przyjeżdżał przez do Gibraltaru gen. Gorta, pokazano mu urządzenia obronne i po spożyciu posiłku, pod wieczór miał nastąpić odlot.

Pilot zbladł maszynę, wszystkie gotowe. Tuż przed samym odlotem, na drugie miejsce obok pilota wszedł pewien pułkownik angielski. Drzwi zamknięto i samolot wystartował. Przeleciał zaledwie 500 metrów i nagle, całkiem prostopadle upadł do morza. Wszyscy zginęli w jachach, lecz uratował się sprytny pilot Prhala! W ostatnim momencie wyskoczył z kabiny i uniknął zatonięcia. Łodzie ratunkowe wyciągnięto go i znalazł się w szpitalu. Tam odpowiedział — "miałem stery zablokowane". Zaś to mógł spowodować tylko obok siedzący pilot po wystartowaniu. Zginął generał Sikorski i około czterdziestu współpasażerów! Ponieważ samolot był konstrukcją amerykańską, więc komisja amerykańska chciała przeprowadzić śledztwo techniczne. Jednakże na teren Gibraltaru komisji nie dopuszczono!

I w dalszym ciągu mój kolega opowiada epilog sprawy. Wiesz co jeszcze ciekawego. Otóż w parę miesięcy po wojnie ekipa pilotów czeskich, którzy braли udział w wojnie otrzymała samolot do dyspozycji, aby wrócić do Londynu do kraju, do Pragi. Było ich zdaje się piętnastu, w tym i zdrowy Prhala. Samolot z wszystkimi Czechami wystartował i po drodze rozbili się, wszyscy zginęli. Ale Prhala tam nie było, gdyż w ostatniej chwili do samolotu nie wszedł. Później Prhala własnym samolotem, sam szczęśliwie wylądował w Pradze. Lecz na tym nie koniec. Biedny Prhala po paru tygodniach pobytu w Czechach "zginął" bez śladu!

Słuchałem w milczeniu i przygnębieniu, gdyż tak rozpoczynał się ważny epizod późniejszej tragedii Polski — najważniejszego sojusznika!

AUGUR

U CZYJ Tysiącecie Polski zdobywając nowych prenumeratorów "LUDU".

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe

"Telewizja Mózgowa"

APARAT DLA SZOFERÓW

Technik duński sporządził aparat, który pijanym kierowcom uniemożliwia prowadzenie samochodu. Starter samochodu połączony jest z aparatem bardzo czułym na alkohol. Pijany kierowca nie potrzebuje specjalnie chuchać. Aparat natychmiast działa i automatycznie powoduje zablokowanie startu.

Wynalazek ten posiada jednak małą wadę. Unieruchamia bowiem samochód nie tylko wtedy gdy pijany jest kierowca, ale także wtedy gdy pijanymi są pasażerami.

DOBRANI STRAŻNICY

Książę Monaco Rainier wzmożnił ostatnio swoją straż osobistą, przyjmując do niej boksera, Vallauri, który jest także mistrzem w judo. Oficjalny tytuł Vallauri brzmi: "inspektor policji monegańskiej". Warto zaznaczyć, że w straży osobistej księcia znajduje się też Polak, nazwiskiem Łukomski. Oficjalnie jest on zatrudniony jako "urzędowy fotograf".

("Narodowiec")

REKORD HOLENDERSKIEJ KROWY DOJNEJ

Jedna z krow (Holandii), cztery i pół roku stara, osiągnęła nowy światowy rekord mleczny. W przeciągu 365 dni dała 12,021 litrów mleka. Ta sama krowa zdobyła już i inny rekord, bo w ciągu 24 godzin dała 50 litrów mleka.

AKCJA MISYJNA ŻYDÓW

Wszelchświatowy związek Żydów dla rozkrzewienia Judaizmu chce złożyć w Jeruzolimie Akademii w celu przysposobienia misjonarzy Żydów dla Europy i Afryki. Poproszono władze Izraela, by tę pracę misyjną finansowo poparły.

Ten Wszelchświatowy Związek wezwał także Naczelny Rabinat w Jeruzolimie, by dotychczasowe postępowanie przy przejściu na Judaizm z innych wyznań skrócił,

ponieważ dotychczasowe przeproważanie czekanie przez rok cały — jest za długie.

LEŚNA PISOWNIA

Z amerykańskich przydatków zasłynął w anegdotyce stary Andrew Jackson. Temuż Jacksonowi przypisuje się wynalazek skrótu O.K. Złośliwi mówili, że stary premier cyfrował przedstawione mu dokumenty pierwszymi literami słów All Correct, które pisał według swojej, leśnej ortografii.

"OKRUCHY"

Nagrywanie ceremonii ślubnej na taśmie magnetofonowej wprowadzono w mieście Lindau (NRF). Oczywiście

KRONIKA WOJSKOWA

★ **Bezpieczne składy dla bomb** — Londyn. — Rząd brytyjski postanowił zbudować schrony dla swych bomb atomowych w Adenie, Cyprze, Singapurze, oraz w Afryce Wschodniej. Tym sposobem bomby oraz bombowce atomowe angielskie unikną sowieckiego ataku zaskoczenia.

★ **Rakiety "Polaris"** — na statkach towarowych. — Londyn. — W wojskowych kołach londyńskich opracowuje się program zainstalowania na kilku towarowych statkach wyrzutni raket "Polaris". Statki te mogłyby oddać wielkie usługi w przyszłej wojnie jako kamuflowane bazy pływające.

★ **Układ wojskowy między Francją i Niemcami.** — Paryż. — Dnia 25 ub. miesiąca podpisano w Paryżu nowy układ wojskowy między Francją a Niemcami Federalnymi, na mocy którego obydwa państwa oddadzą swe terytoria do budowy baz wojskowych oraz przeprowadzą będą wspólne manewry, umożliwiające harmonijne działania armii obydwóch państw.

Wszystko to wskazuje, że Zachód poważnie liczy się z niebezpieczeństwem nowej wojny.

taśma nie jest dokumentem urzędowym, niemniej jednak oddaje podobno niemałe usługi w czasie sprzeczek małżeńskich.

W Portugalii odkryto ślady dawnych kopalni złota z czasów rzymskich, które z czasem na kilka wieków tajemniczo zniknęły.

Ilość wody pod powierzchnią ziemi wynosi przeszło 1/3 wody w oceanach.

W Morzu Martwym niema żadnego żyjącego stworzenia.

Sławna świątynia indyjska Shawe Dagon zbudowana była na to, by służyć za miejsce przechowania 8 włosów z głowy Buddy.

Od ilości planktonu zależna jest barwa wody morskiej. Kolor jałowych wód oceanicznych jest przejrzysto niebieski, podczas gdy wody przybrzeżne, bogate w plankton, mają barwę najczęściej szaro-zieloną.

★ Nowa angielska atomowa łódź podwodna

— W stoczni angielskiej w Barrow-in-Furness odbyło się spuszczenie na wodę nowej angielskiej atomowej łodzi podwodnej, o wyporności ponad 3,5 tys. tonn. Ceremonia wodowania tej łodzi odbyła się w obecności królowej Elżbiety II oraz naczelnych dowódców różnych broni.

★ **Amerkańskie samoloty odrzutowe nie będą pozostawiały smug.** — Bedford (Massachusetts). — Białe smugi, jakie pozostawiają samoloty odrzutowe podczas lotu, mają zniknąć. W wyniku 5-letnich badań, specjaliści amerykańscy wynaleźli sposób na wyeliminowanie tych smug, które normalnie zdradzają samolot nawet wtedy, gdy leci na bardzo dużej wysokości.

★ **Belgia zmniejsza wydatki wojskowe.** — Bruksela. — Rząd belgijski postanowił zmniejszyć wydatki na wojsko o 2 i pół miliarda franków belgijskich a z powodu koniecznych oszczędności po utracie dochodów z Konga. Chodzi jeszcze o zmniejszenie wydatków w innych dziedzinach, razem o dalsze 7 i pół miliarda.

Urok Dalekiego Południa

II

Jak wyglądały zarysy południowej części Nowego Świata w chwili, kiedy Alwar Nuniez Cabeza de Vaca upatruje za drugim kijem pielgrzymim, aby przemierzyć własne szlaki za równikiem i wskazać, gdzie należy usypać kopce konkwesty?

PAPIESKI PODZIAŁ ŚWIATA

Amerykę południową odkrył Krzysztof Kolumb w 3-iej podróży (1498), opływając ją wzdłuż ujścia Orinoka, ale polityczne losy obszarów, z których począł się wyłaniać nieznaną kontynent, zostały wykreślone już kilka lat wcześniej.

Stało się to tym sposobem, że po powrocie Kolumba z pierwszej podróży, papież Aleksander VI ogłosił bullę, mocą której wszystkie ostatnie i nadto przyszłe odkrycia przydzielili obu narodom iberijskim a za linię, rozgraniczającą od bieguna do bieguna zdobycze portugalskie od hiszpańskich, wzięł południk w odległości 100 mil na zachód od wysp Azorskich i Zielonego Przylądka. Wszystkie ziemie pogańskie i nie odkryte, położone na wschód od tej linii, miały przypaść Lizbonie. Zachód zaś i cokolwiekby się tam znalazło, otrzymywał w darze Madryt.

Daleką była droga do Rzymu; w istocie, rzadko kiedy w historii była tak krótka, jak tym razem. Kolumb stanął z powrotem w porcie Palos w dniu 15 marca 1493, a bulla papieska ukazała się dnia 4-go maja tego roku. Co za przyczyny spowodowały tak wielki pośpiech Watykanu? Chodziło o obrotne wycofanie się ze stanowiska, jakie Stolica Apostolska niedawno przedtem zajęła, gdy Portugalczycy, posuwając się coraz dalej wzdłuż brzegów Afryki, poczęli wysyłać do Rzymu świetne poselstwa z bogatymi ofiarami, aby zapewnić sobie osiągnięte zdobycze. Watykan, zajmujący w ówczesnym świecie stanowisko nadzwyczajne, przyznał był Luzytanom odkryte ziemie na własność. Po niespodziewanym odkryciu Kolumba zaszła potrzeba ograniczenia tego szczydowego nadania, tym bardziej nagląca, ponieważ szefem kościoła był wyjątkowo nie Włoch, ale właśnie Hiszpan Aleksander VI.

Watykański podział świata, dokonany po omacku, okazał się bardzo nietrwały. Uznał go tylko ten kraj, w interesie którego został podyktowany, tzn. Hiszpania. Cóż, kiedy nie miała ona siły na wymuszenie posłuchu u innych państw. Narody zainteresowane w żegludzie i odkryciach, jak Francja, Anglia, Holandia itd. w ogóle odmówiły przyjęcia bulli do wiadomości, a pierwsze wymówienie posłuszeństwa zgłosiła Lizbona. Rok cały zeszedł na rokowania i dopiero układem w Tordesillas (7.VI.1494) Portugalia zgodziła się na przyjęcie linii papieskiej, z przesunięciem jej na odległość 370 mil od Zielonego Przylądka.

W miarę pochodzenia przez stopy, góry, zarośla i rzeki, do czwórki obywateli poczęli dołączać się krajowcy — orszak osiągał na niektórych odcinkach liczbę 4-rech tysięcy głów. Indianami kierowała nie tyle gorliwość w dotrzymaniu towarzystwa świątkom, ile łatwość rabunku w napotykanym osiedlach jako też chęć poznania szerszego świata. Na wschodzie plemiona były uboższe. Im dalej na zachód, znać było wyższy stopień rozwoju, aż wreszcie wędrowcy weszli na szlak kukurydzy. Po drodze widywali stada bawołów, wypasających się na nietkniętych preriach.

Indianie, pragnąc nadać łazikom odznaki szczególnej władzy, obdarowali ich tytkami z dyni, niby buławami hetmańskimi. Alwar Nuniez dostał ponadto pięć ozdobnych strzał z ostrzami ze szmaragdów.

NA POGRANICZU DWÓCH ŚWIATÓW

Aż pewnego dnia, wśród ludów dostatnio zagospodarowanych, już w pobliżu Oceanu Spokojnego, wędrowcy poznali, że dobijają do upragnionego celu, do Meksyku. Mieli za sobą białą rok wytrwałego pochodzenia z tysiącami przygodami, gdy drobiazg zawieszony na szyi jednego z krajowców należał bez żadnej wątpliwości do hiszpańskiego pałacza, zwiastował im dobrą wieść.

Tu wódz Indian wchodził ponownie w rolę rozbitka; zaczęły się dlań inne przejścia.

"Przeszliśmy wiele ziemi — wspomina — a była wyludniona, ponieważ Indianie uciekli w góry, nie ośmielając się, w obawie przed chrześcijanami, przebywać w domu i uprawiać roli. Żywili się korą z drzew i korzeniami. Opowiedzieli nam, że Hiszpanie najęźdzali już byli nieraz ich kraj, paląc sioła, porywając mężczyzn, niewiasty, młodzień. Ujrzelśmy lud rozbity, błędny, nie umiejący znaleźć sobie miejsca, zdecydowany umrzeć raczej z głodu, niż wrócić na zgłiszczak.

"Wreszcie trafił się nam świeży ślad po konnym zagonie rodaków. Puściłem się tym tropem, prowadząc Estebanika i 52-tu Indian; po kilku dniach dopędziłem czwórkę chrześcijan w miejscowości, gdzie nocowali. Przelękli się nie mało, ujrzawszy białego człowieka w tak cudacznym odzieniu i w towarzystwie czerwonoskórych. Patrzała na mnie długo, tak stropieni, że język im zmartwiał i nie byli w stanie wykrztusić słowa.

"Mielśmy potem z ziolkami wiele przykrych starć, bo usiłowali porwać naszych Indian i zrobić z nich niewolników. Z tubylcami był także kłopot, wzbierali się bowiem dać postuch naszym namowom, aby wrócili do swej ziemi, pobudowali nowe domy i posiadli kukurydzę. Pragnęli iść dalej z nami; w naszym towarzystwie nie obawiali się chrześcijan ani włóczęgi. Hiszpanom ciążyło nasze wywyższenie, usiłowali zatem wmówić w Indian przez tłumacza, że i my jesteśmy chrześcijanami i Hiszpanami jak przemawiający, tylko przez wiele lat byliśmy zgubieni w puszczech, jako ludzie kiego szczęścia i małej wartości. Krajowcy mało zważali na tę obmwę, taką dając żołnierzom Korteza odprawę:

"Wy przybyliście z zachodu, a oni nadeszli ze wschodu. Oni leczą i uzdrawiają chorych, wy mordujecie zdrowych. Nie pożądamy żadnej

Adwokaci:

DR. EDWARD ŻELAK

Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inwentarze.

Rua Emiliano Perneta n.º 10 - 4 piętro - Conj. 401 (Esq. Pr. Zacarias) - Edif. Quinco Cabral. — Telefon 4-0278 CURITIBA

DR. BOL. SLIWIANY

Rezydencja: Rua Brigadeiro Franco, 542 - Telefon 4-5496. Biuro: Rua XV de Novembro, 240, 2.º andar, Sala 9. CURITIBA — PARANÁ
Załatwia wszelkie sprawy adwokackie. Mówi się po polsku.

DR. JAN GRABSKI i DR. C. J. GRABSKI

Rua Dr. Murici, N.º 542 — 2.º andar — Sala 206 Edifício Pedro Demeterco CURITIBA — PARANÁ

DR. LUCJAN KASPSZAK

Praça Osório, 45, 1.º and. 105. Załatwia wszelkie sprawy adwokackie. — Przeprowadza naturalizacje.

MÓWI SIĘ PO POLSKU

DR. PAWEŁ FILIPAK

Rua Cândido Lopes, 205, — 2-gie piętro - Conjunto 24. Edifício Brasilino Moura. CURITIBA — PARANÁ

DR. L. A. SOKOŁOWSKI

Praça 8 de Janeiro, 662 SÃO JOSÉ DOS PINHAIS Sprawy cywilne i kryminalne — w Kurtybie i interiorze — rozmawia po polsku

Dentyści:

DR. WINCENTY FLENIK

Godziny przyjęć: od 8 - 11 od 2 - 6. Rua Voluntários da Pátria, 620 — Curitiba.

Oddział "Diagnóstico precoce", — Leczenie raka kobiet, — Polóżnictwo — Chirurgia

CASA DE SAÚDE

DR. MOYSÉS PACIORNIK

Rua Lourenço Pinto, N.º 83 Fone: 4-2222 — Curitiba

DR. B. SIELSKI

Konsultorium: Rua Marechal Floriano 96, esquina da Rua 15 de Novembro, 8.º andar, sala 81, przyjmuje we wtorki, czwartki i w soboty od 9 - 11, i od 2 - 7, a przy Rua Paulo Glaser, 200, w środy i w piątki od 2-jej do 9-tej.

DR. WOLFGANG KRAUSE

CLÍNICA GERAL DE ADULTOS E CRIANÇAS Doenças de senhoras, doenças venéreas. Operações Das 10 às 12 - Das 13 às 16 Das 19 às 21 horas. — Avenida República Argentina, 3393, — Curitiba, no bairro do Portão.

Casa de Saúde S. FRANCISCO

Rua São Francisco, 147 — CURITIBA — Telefon: 4-5440
Kompletnie wyposażona Chirurgia, Polóżnictwo, Internowana. Radiodiagnostico. Leczenie raka. Radioterapia. Współpraca wolna dla wszystkich lekarzy

Lekarze:

DR. ED. TEMPSKI

Praktykował w szpitalach w Polsce. Przyjmuje od godz. 8-jej do 12-jej. Rezydencja: - Ulica 7 de Setembro 3230, - Fone: 4-5921 CURITIBA — PARANÁ

DR. GABRIEL NOWICKI

Dyplom uniwersytetu Paryskiego Były Profesor Uniw. Parańskiego Po powrocie z Europy przyjmuje: Farmácia Stelfeld, Pr. Tiradentes 530, od godz.: 9 - 13. — Rez.: Carlos de Carvalho 369, od godz. 15 - 17. Choroby ogólne. — Specjalność schorzenia nerek i dróg moczowych.

Dr. J. A. DOBROWOLSKI

Lekarz chirurg — Choroby kobiece. — Klinika ogólna. Kons.: Praça Tiradentes, 332 Rez.: Rua Treze de Maio, 879 Telefon: — 4-6380 Przyjmuje od 9 - 11 i od 3 - 6.

DR. MENDES DE ARAUJO

Leczenie bez operacji: hemoroidów, zylaków, chorób żołądkowych, zgagi, wątroby, kolek, ślepej kieszki, raka, wrzodów na nogach. Przyjmuje od 3 - 6. Rua Dr. Murici 439, 5-te piętro, Apt. 54. Edifício São Lourenço — Tel.: 4-0268 — CURITIBA.

DR. ST. BEMBEN

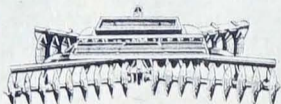
Klinika ogólna: leczy choroby kobiece, choroby żołądka, wątroby i wewnętrzne. Kons.: Praça Zacarias, 80, 3-cie piętro, sala 306. Przyjmuje w II, III i V od 9 - 12 i od 15,30 - 18,30; w IV i VII od 16 - 19. Rez.: Rua Dr. Keller, 393 CURITIBA — Telefon: 4-2644

Dr. LUDWIK RYDYGIER

Mówi po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA. Kurs specjalizacji w New York, P.M.S.H. Choroby kieszki odchodowej, Hemoroidy, Fistuly i. t. p. Kons.: R. José Bonifácio 110. Przyjmuje od 10-tej do 11,30 i od 15 - 18. - Telefon: 4-8494. Rez.: R. Amazonas Marcondes, 954, Bacacheri, — Tel.: 4-5478.

CZYTELNIKU DROGI, dopomóż w rozpowszechnianiu "LUDU" zdobywając coraz więcej prenumeratorów!!!

Już wyszedł z druku KALENDARZ "LUDU" NA ROK 1961. Zamawiajcie natychmiast, by go wam nie zabrakło.

TRAKTORY I DODATKI

Otrzymaliśmy TRAKTORY BUKH o sile 30 HP, z osiami regulowanymi stosownie do potrzeby. Sprzedaż według planu rządowego 40.260.

OTRZYMALISMY BEZPOŚREDNIO Z POLSKI:

Brony 36-cio talerzowe, marki "WISŁA", produkowanej przez Stalską Fabrykę Narzędzi Rolniczych. Cena Cr\$ 105.000,00. Drut kolczasty oraz skobelki ocynkowane (grampos p/cérca).

OCZEKUJEMY W LISTOPADZIE:

Sadzonki ziemniaków, następujących gatunków: CAPELLA i FLISAK, w skrzynkach 30-to kilowych.

ZBIERACZKA PASZY

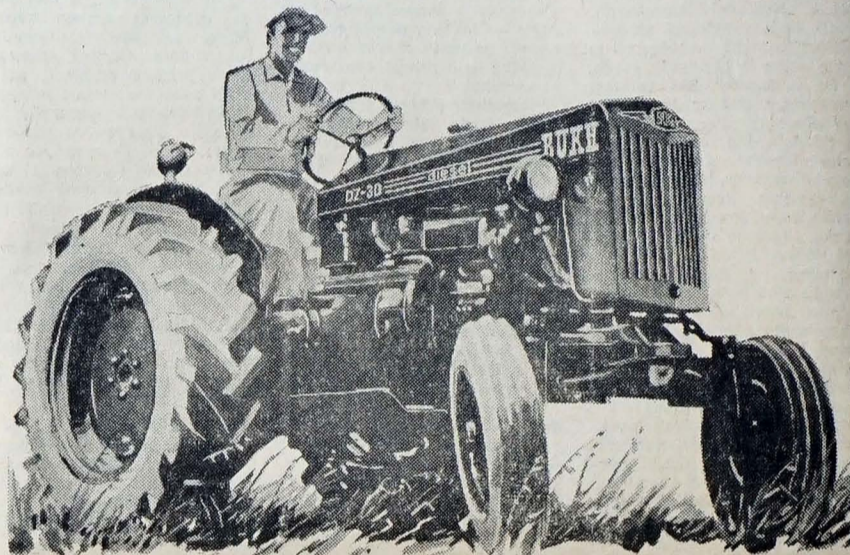
Marki DANYA (duńska) może być używana jako zbieraczka, albo ścinaczka. CENA BARDZO PRZYSTĘPNA!

TRAKTOR MAZUR D-40,

o sile 55 HP., gąsienicowy — do zasypywania rowów, oraz do karczowania pniaków.

Specjalna cena na żelazne taczki marki Castor. Dla budowy etc...

COMERCIAL POLPARANÁ S/A.

Alameda Carlos de Carvalho, 356/360 — Telefon 4-1574 CURITIBA PARANÁ

naszej rzeczy, rozdają, co im ofiarujemy, nic dla siebie nie zatrzymując — a wy rabujecie, co wam w rękę wpadnie, i niczym się z nikim nie dzielicie".

Zażyłości położył koniec dowódca zagonu, który odesłał łazików pod strażą w głąb skonkwistowanego kraju a konwojującym kazał wybierać boczne drogi, aby podejrzani wędrowcy nie buntowali mu Indian. Najbliższy starosta zażądał od gromadki, by się przyczyniła do uspokojenia kraju. W tym celu wysłano do Indian tykwę hetmańską, na co stawiła się gromada krajowców. "Uprawiajcie rolę i pobudujcie kaplice; gdy Hiszpanie przybędą do waszych siedzib, wyjdźcie naprzeciwko nich nie z bronią lecz z krzyżem w rękę" — oto, co Alwar Nuniez miał do powiedzenia swym wiernym rzeszom na rozstanie.

SPOTKANIE DWÓCH HETMANÓW

Pod koniec lipca 1536 dotarli tułacze do Meksyku. Wielkie musiało być wrażenie wywołane ich przybyciem, skoro rozbitków przyjęli na osobnych posłuchaniach — tak wicekról Antonio Mendoza jak Hernan Korteż, teraz już z tytułem markiza Oaxaca. W międzyczasie zaszły znaczne zmiany. Podbity Meksyk podniesiono do rangi wicekrólestwa z nazwą Nowa Hiszpania, lecz fotel pierwszego dostojnika w tym kraju oddano osobie postronnej a nie konkwistatorowi, któremu pozostawiono tylko dowództwo wojskowe, na pociechę dodając pergamin markizowski. Dwór królewski nie ufał człowiekowi, który przeprowadza podboje na własną rękę. Chodziły słuchy, że Korteż zamierza wypowiedzieć posłuszeństwo koronie, by obwołać się samodzielnym władcą Tenochtitlanu; dla oczyszczenia się z zarzutów jeździł on do Hiszpanii w tym czasie, gdy wyprawa Narvaeza ucieraa się z Apalcaczami.

Cabeza de Vaca stanął zatem oko w oko z gwiazdą, która świeciła mu na zamorskie szlaki a teraz gasła. W 1540 r. Korteż udał się ponownie do Hiszpanii, aby dochodzić swych praw — i tam w 7 lat później skończył żywot w zapomnieniu.

Z jak odmiennych brył były ciosane te dłonie, złączone w przelotnym uścisku! Jedna dzierżąca buławę dzikusów a druga konkwisty — przeciwne sobie, choć w jednej służbie sterane. Chwili spotkania z Korteżem nie zaliczał Alwar Nuniez do ważniejszych wydarzeń, skoro we wspomnieniach zbył ją krótkim słowem: "Wicekról i markiz przyjęli nas bardzo dobrze i z radością, zaopatrując w ubranie i wszystko, czego nam było brak; w dzień św. Jakuba była uroczystość i walka byków".

Cabeza de Vaca był pierwszym trampem-łazikiem na ziemiach amerykańskich. Zmierzył Amerykę północną wzdłuż południowej krawędzi, od Atlantyku do Pacyfiku, od zatoki Tampa na zachodnim wybrzeżu Florydy aż po Matape nad zatoką Kalifornijską. Stany Floryda, Georgia, Alabama, Missisipi, Luizjana i Teksas w USA. oraz stany północnego Meksyku mają w nim odkrywce. On pierwszy moczył nogi w rzekach Missisipi i Rio Grande del Norte, wydeptał ścieżki w priarach teksaskich, krwawił stopy w meksykańskich pasmach Sierra Madre. W wyprawie florydzkiej, potem łodziami wzdłuż delty Missisipi, wreszcie w ucieczce aż do spotkania pierwszych Hiszpanów przewędrował, jak sam powiada, 2 tysiące mil. Pochód w roli "Synów Słońca" trwał 10

miesiący. Alwar Nuniez nauczył się mówić sześciu językami a spotkał na tym obszarze tysiąc różnych mów i narzeczy. Gdy wrócił do europejskiego trybu życia, przez dłuższy czas nie mógł się przyzwyczaić do noszenia odzieży, która mu doskwierała; początkowo nie sypiał inaczej jak na gołej podłodze.

POWRÓT DO KRAJU

Z Meksyku Cabeza de Vaca wrócił do Hiszpanii, wylądowując w portugalskiej Lizbonie w sierpniu 1537 roku. Gdy stanął na lądzie wspominał, że na wędrowce zeszedł mu 10 lat z okładem; wyjechał człowiekiem młodym a wraca w pełni swych lat. W Sewilli i Jerez de la Frontera, w gronie rodziny i wśród przyjaciół, opowiadaniom egzotycznego bywalca nie było końca. Gawędy u kominka miały snadź powodzenie, skoro w ciągu dwóch lat następnych Don Alwar opisał swe przygody, znane potomności pod tytułem "Naufragios". Wysły one drukiem w 1542 roku, we "wspaniałym, szlachetnym i starożytnym grodzie Zamora" i cieszyły się dużą poczytnością, jako jedna z pierwszych książek o Nowym Świecie.

Cabeza de Vaca spisując wspomnienia, miał wzrok skierowany z powrotem za ocean. Za nic mu doznane trudy, pragnął wrócić do Indyi i czekał na sposobność. Ale tym razem spoglądał ku południu, za równik.

Stało się bowiem, że Alwar Nuniez, jadąc z Meksyku do domu, przystanął u wysp Azorskich i tu na wyspie Terceira nawiązał znajomość, która pokieruje jego przyszłym losem. Wspomniana wyspa stanowiła jakby stację węzłową na Atlantyku. Statek Don Alwara spoczął tu na 15 dni, a w tymże samym czasie zarzucił w zatoce kotwicę okręt kapitański "Magdalena", który nadpływał z Buenos Aires, załadowany świeżo u ujścia La Platy, w Ameryce Południowej. Z masztu "Magdaleny" zwiśla chorągiew żałobna, gdyż pan jej Pedro Mendoza, wódz ekspedycji nadplatańskiej, zmarł niedawno na pokładzie i został pochowany w głębinach morskich na wysokości wysp Zielonego Przylądka.

Smutną karawelę prowadził pilot, w którym Cabeza de Vaca poznał towarzysza losu, mianowicie równego sobie doświadczeniem wyjadacza zamorskich krain. Człowiek ów imieniem Gonzalo Acosta miał za sobą szereg lat pobytu na wybrzeżach Brazylii i znał tamte strony, jak mało kto. Akoście towarzyszyła żona, co dodawało uroku południowym stronom. Na statkach odkrywczych białogłowa nie należała wprawdzie do rzadkości, lecz w obecności przykładnej pary małżeńskiej zacierało się u Alwara Nunieza mało budujące zdarzenie z własnej wyprawy, gdy żony jego towarzyszyły, pozostawione na okrętach u Florydy, po dłuższej nieobecności mężów jedna za drugą postarały się o pociechę w ramionach marynarzy.

Dwóch wilków zamorskich, zrosłych z puszcza i plemionami Nowego Świata, miało sobie wiele do powiedzenia. Szczegóły rozmów przeprowadzonych na azorskiej wyspie poszły z wodą, znane są wszelako następstwa tego spotkania.

A Cabeza de Vaca uświadomił sobie równocześnie, jak wielkie zmiany zaszły za równikiem w ciągu 10 lat, które spędził w oderwaniu od świata.

Sua PRIMA chegou!

em **Hermes Macedo**

NOVISSIMA lava-roupa **PRIMA** econômica 60

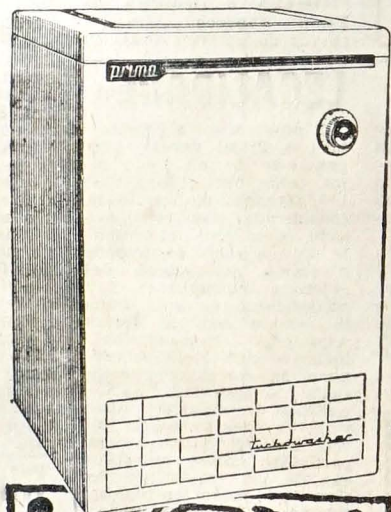
com AUTOMÁTICO!

BRASILEIRA ATÉ
NO NOME!

SEM ENTRADA

A novíssima Econômica-60 lava como
Você deseja: numa só operação, sem
bater a roupa e sem complicações. La-
va até punhos e colarinhos!

E traz uma novidade: o AUTOMÁTICO.
Assemelha-se a um dial — mas, é um
autêntico "aparelho de descansar". Con-
trolla para Você o tempo de lavar!

\$ 1.495, mensais

Simple de instalar — Basta uma torneira e uma toma-
da elétrica!

Simple de funcionar — Não tem mecanismos compli-
cados!

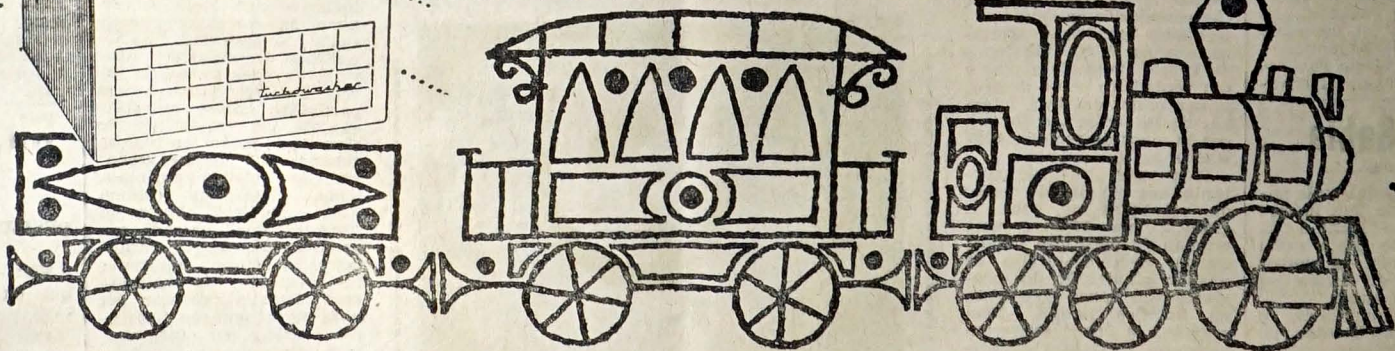
Simple de comprar — Seu crédito lá está aberto em

Hermes Macedo S/A

Rua B. do Rio Branco, 173/209

Rua 15 de Novembro, 246/254

Rua Marechal Deodoro, 137

Retificadora BRASPOL LTDA.

Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych.
Robota gwarantowana i szybka. CENY PRZYSTĘPNE.
Rua Marechal Floriano 1773 — Fone.: 4-2635
CURITIBA — PARANÁ

Otica Curitiba

Jedyna specyfikowana
IRMAOS BARBOSA LTDA.
CURITIBA

Matriz: Rua Mons. Celso, 27
Praça Zacarias, 92 (Filial)
Rua 15 de Novembro, 139
Filial w PONTA GROSSA:
Rua Augusto Ribas, 821

100 CYGAR 150,00 — 200 -
papirosów — 100,00. — Fajki
od 35,00 do 1.800,00 — Fumos.
Goiano - Tietê, Amarelinho,
Mineiro, Poço Fundo. — Is-
queiros od 48,00 do 1.500,00
Kapiuchy i Tabakierki do
tabaki.

FLORECKI - Rosário 66

WSPÓLPRACUJ z kampanią powiększenia prenu-
meratorów i czytelników "LUDU" i staniessię
uczestnikiem licznych nagród!!!

FARTUSZKI

Konfekcje z materiałów własnej Fabryki, w stałych kolorach
w oryginalnych deseniach dla Pań i Dzieci można nabyć w
wielkim wyborze od Cr\$ 52,00 w składzie.

CURITIBA — PARANÁ
R. Claudino dos Santos, 52
(Antiga Praça da Ordem)

Casa Hoffmann

A MODESTA JANA GŁODZIŃSKIEGO
Rua José Bonifácio, 122
WIELKI WYBÓR OBUWIA I MATERIAŁÓW ŁOKCIOWYCH
PO CENACH BARDZO NISKICH.

CASA DOS PINTORES

WERNECK & CIA. LTDA. "ROCHEDO"
FABRICA DE TINTAS, ESMALTES E VERNIZES
Praça Ozório - Edifício ASA — Fone: 4-6460 — Cx. P.: 347 — Mówi się po polsku

BRASIL EM 5 MINUTOS

ESTADO DA GUANABARA

★ RIO — Uma estátua do Padre José de Anchieta, em bronze, de 5 m de altura, feita pelo escultor Bruno Giorgi foi oferecida à Tenerife, Ilhas Canárias, como homenagem dos intelectuais brasileiros ao grande missionário, nascido nas Ilhas Canárias.

S. PAULO

★ S. PAULO - Capital — Foi inaugurada nesta cidade a Feira Internacional de Material Ferroviário, na qual estiveram presentes várias delegações estrangeiras. Esta é a primeira exposição ferroviária fora do leito das estradas de ferro e dos seus pátios de manobra.

PERNAMBUCO

★ RECIFE — Um vasto estudo sobre irrigação da zona do Nordeste, que visa a recuperação de uma área de 60 mil quilômetros quadrados de terra, situada entre Paulo Afonso e Casa Nova, foi iniciada nas margens do rio São Francisco.

MINAS GERAIS

★ BELO HORIZONTE — O Presidente da República inaugurou na Usina Siderúrgica Belgo-Mineira novos melhoramentos: um teleferico de 51 km de extensão e um centro regulador de carvão. Com estes melhoramentos a empresa passará a produzir 500 mil toneladas de lingotes de aço por ano.

PARÁ

★ BELEM — I Feira Nacional da Amazonia — Na segunda quinzena deste mês será realizada em Belém a I Feira Nacional da Amazonia, na qual serão exibidas as principais atividades produtivas de toda a região amazônica. Esta iniciativa contará com a colaboração da indústria e do comércio de todo o país.

CEARÁ

★ FORTALEZA — Possibilidades de repetir-se a tragédia de Orós — A advertência de que a tragédia de Orós poderá repetir-se foi formulada, da tribuna do Senado, pelo sr. Mendonça Clark, do PR do Piauí, que leu uma carta dirigida pela SUDENE ao Departamento Nacional de Obras Contra as Secas, em que se pede a criação de um grupo de trabalho "para as alternativas do problema de Orós".

ACRE

★ RIO — Lott: candidato a senador pelo Acre — A candidatura do marechal Teixeira Lott a senador pelo Acre foi anunciada pelo genro do ex-ministro da Guerra, sr. Mario Pacheco. No próximo dia 9 de dezembro o presidente da República — segundo o sr. Mario Pacheco — deverá sancionar festiva-

Você Sabia...

● Que as moedas mais antigas do mundo têm ligação com Sardis, na Turquia onde pedaços de prata eram estampados com os símbolos dos reis da Lydia há mais de 2.500 anos?

● Que os chimpanzés, os seres mais inteligentes do mundo não humano, possuem o equipamento vocal necessário para falar. Todavia, todas as tentativas para ensiná-los a falar fracassaram. Áreas sub-desenvolvidas do cérebro que controlam a fala é a razão disso, de acordo com os anatomistas?

● Que durante a histórica Ponte Aérea de Berlim, quando os soviéticos bloquearam as vias de acesso terrestres e aquáticas para a antiga capital da Alemanha, aviões aliados transportaram 2.325.500 toneladas de alimento e combustível para aquela cidade. A média total conseguida foi de mais de uma tonelada de suprimentos para cada habitante de Berlim Ocidental?

NOSSA VIDA NÃO É UMA ILHA

CONSUELO O. DE PAIVA

O ser humano é essencialmente social. Tem necessidade de seus semelhantes para conviver, não somente na ordem material, isto é, com o fim de obter tudo quanto necessita para a sua existência e que por si mesmo não pode obter diretamente da natureza, mas também na ordem moral. De tal maneira que, mesmo se possuísse tudo, mas se não tivesse alguém com quem partilhá-lo, seria infeliz. E se não tem nada, só com sentir-se unido a alguém que o ama e partilha de sua miséria, esta se torna mais leve. Daqui aquele refrão que diz: "Sou pobre, mas não estou só".

A solidão é a mais cruel das desgraças; contudo... Como é difícil conviver com os nossos melhanes! Mesmo dentro da família, entre irmãos, entre pais e filhos, entre esposos, a vida diária é difícil e áspera. Desde pequenos, os irmãos brigam entre si, revoltam-se diante dos pais; os maiores discutem e se acaloram, cavam distâncias dentro do pequeno círculo do lar.

A miúdo pensamos na felicidade como em algo inatingível e elevado e cremos que para alcançá-la precisamos possuir imensas riquezas, ter poder ou conquistar um grande amor, sendo que a felicidade se encontra nas pequenas alegrias diárias, nos carinhos do lar, na paz de uma vida simples e na tranquilidade de nosso espírito.

Se soubéssemos compreender os que nos cercam... se pudessemos ser indulgentes com as faltas de nossos filhos, com os defeitos de nossos familiares; se nos empenhássemos em ensinar aos garotos o dom de conviver em paz com seus semelhantes, veríamos surgir a felicidade, com a mesma naturalidade que surge diariamente o sol ao despontar o dia.

O homem é social por natureza. Ensinemos aos nossos filhos a sê-lo verdadeiramente, para que maiores não sintam a dor da solidão, mesmo em meio a seus melhanes.

TESTES PARA OS PAIS

Vivemos sós no meio de nossos melhanes?

- 1 — Ensinamos a nossos filhos a desfrutar o privilégio de ter irmãos?
- 2 — Sentimos que é uma carga para nós ter que conviver com nossos familiares?
- 3 — Diante de nossos filhos queixamo-nos de nossos deveres de filhos ou de irmãos?
- 4 — Dispomo-nos a remediar as necessidades de nossos familiares sem esperar recompensa?
- 5 — Queixamo-nos, porque não nos ajudam, dizendo que fizemos muito por eles e que são ingratos?
- 6 — Fizemos algo realmente valioso para os nossos ou são somente ninharias que queremos sobrevalorizar?
- 7 — Diante de nossos filhos dizemos que não vale a pena ajudar a ninguém, porque ninguém sabe agradecer?
- 8 — Sabemos conviver alegremente com nossos melhanes?
- 9 — Ensinamos a nossos filhos conviver com seus irmãos e amigos?
- 10 — Sabemos conservar a alegria em nosso lar?

"Lar Católico".

CASA SAITO LIMITADA

NAWOZY — MASZYNY — MOTORY
POMPY — TRAKTORY
NASIONA I WSZELKIE NARZĘDZIA ROLNICZE
Centrala - Ulica Carlos de Carvalho, 366 — C. P. 980
Skład filialny - Ulica 7 de Setembro, 1.910
K U R Y T Y B A — P A R A N A
PROŚCIE O KATALOGI I INFORMACJE.
Firma chce zadowolici swoich klientow pod kazdym wzgledem.

MOSCOU QUER O PC BRASILEIRO NA LEGALIDADE

CAIO PINHEIRO

Quando de minha recente estada em Genebra, veio ao meu conhecimento uma informação tão grave, que antes de dar-lhe publicidade julguei-me no dever de averiguar cuidadosamente a sua procedência. Verificações posteriores, no entanto, levaram-me à convicção de que não só os fatos são exatos, mas ainda de que já são conhecidos das altas autoridades brasileiras. Curioso, apenas, é que tão longe do Brasil, nessa Suíça que é um verdadeiro ponto de cruzamento das intrigas internacionais, tenha ido ele parar às mãos de repórter brasileiro.

E' possível afirmar, portanto, que em fins de março ou princípios de abril se realizou em Moscou uma reunião da mais alta importância, com o intuito de avaliar a extensão dos progressos da causa comunista na América Latina. Essa reunião, a que estiveram presentes dirigentes soviéticos do mais alto gabarito, transcorreu num ambiente otimista, dada a constatação de que, graças aos esforços dos militantes comunistas e dos "elementos progressistas", os povos da América Latina estão começando a se mostrar receptivos à propaganda soviética.

Foi apontado como o melhor exemplo do êxito animador de tais esforços o caso de Cuba, onde ficou feita a prova de que um povo latino-americano pode ser levado a tomar posição radical contra o capital estrangeiro, aceitando ao contrário ligar-se por compromissos financeiros, comerciais e técnicos à União Soviética e aos países satélites desta. Foram conside-

rados também muito animadores os distúrbios ocorridos ultimamente em vários países da América Latina.

O aspecto saliente da reunião, no entanto, foi o fato de que na mesma foi examinado o problema da liderança do movimento "anti-imperialista" a ser fomentado na América Latina. Nesse particular foi afastada a hipótese de confiar às

forças nacionalistas de origem burguesa a direção do movimento, pois, embora reconhecendo os grandes serviços que essas forças prestaram à consecução dos objetivos comunistas, os dirigentes russos chegaram à conclusão de que somente o partido comunista pode assumir o papel de direção para alcançar a vitória, apoiando-se nas classes trabalhadoras, que em várias ocasiões já demonstraram a sua capacidade de intervir de modo decisivo na política dos países latino-america-

nos; por exemplo, na questão da nacionalização das minas bolivianas e nas desordens provocadas segundo um plano pré-estabelecido em Bogotá durante a Conferência Interamericana.

Foi também de grande importância a decisão de fazer sair em cada país latino-americano o Partido Comunista da situação de segundo plano ao qual, por

A Foice e o Martelo: ameaça à América Latina, inclusive ao Brasil.

motivos táticos, é fora relegado, mascarando-se por trás das chamadas "organizações de fachada", como o movimento dos Partidários da Paz, as organizações filiadas à Federação Internacional dos Estudantes, à Federação Mundial dos Sindicatos, e a outras de inspiração comunista e de aparência apartidária. Nessas condições, foi decidido pugnar por obter para o Partido Comunista brasileiro o reconhecimento de sua legalidade e a permissão de agir abertamente.

O MUNDO EM 5 MINUTOS

RÚSSIA SOVIÉTICA

● Moscou — A União Soviética enviou à Guiné 40 engenheiros para estudarem o plano de reconstrução da principal estrada de ferro daquele país, numa extensão de 600 km.

CUBA

● Havana — O governo de Cuba abandonou o Banco Internacional de Reconstrução e Desenvolvimento - Banco Mundial - por julgar que a ação desse órgão não facilita o desenvolvimento dos países.

ESTADOS UNIDOS

● Washington — Estão sendo feitas as provas com grandes lanchas a motor, capazes de desenvolver a velocidade de 120 km por hora. Estas lanchas chamam-se hidrofólios supercavitantes, e são movidas por um motor de turbina de 1.050 H.P.

PÉRSIA

● Beirute — A II Conferência árabe do Petróleo, da qual participaram delegados de países produtores e das companhias petrolíferas internacionais, resolveu fazer uma revisão das concessões feitas aos estrangeiros e manter os preços atuais.

FRANÇA

● Paris — No seu manifesto lançado nestes últimos dias, o Episcopado francês apela ao governo e a todo o povo francês a resolver-se a crise argelina de maneira justa e honesta, a fim de eliminar os atos de terrorismo e de represálias havidos entre franceses e nacionalistas argelinos.

JAPÃO

● Toquio — O terrorismo que entrou a funcionar no Japão desde a última visita de Eisenhower, culminou com o assassinato do líder socialista Kawakami, do primeiro ministro Kishi e do Asanuma, outro líder socialista. Estes atos de terrorismo foram feitos pelo partido ultradireitista, que é inimigo mortal do socialismo e do comunismo.

SIÃO

● O Sião aceita a ajuda técnica e científica da URSS - Bangoc — Um porta voz do governo anunciou

ontem que o Sião aceitou a ajuda técnica e científica da URSS, oferecida ao primeiro-ministro siamês, marechal Sarit Thanarat, pelo novo embaixador soviético, Anatoly Nikolaev. O porta-voz informou ainda que o Sião rejeitou a proposta soviética de ajuda cultural.

FILIPINAS

● O peixe saltou na boca do pescador - Manila — A polícia informou hoje que, enquanto Carlos Umbos, de 29 anos, pescava em Papanaga, um peixe saltou em sua boca, asfixiando-o, antes que se pudesse prestar-lhe qualquer socorro. O cadáver do pescador foi entregue à família.

ALEMANHA OCIDENTAL

● Bonn: detidos quatro espões vinculados ao "caso Frenzel" - Bonn — Um porta-voz do ministério da Justiça da República Federal alemã informou ontem que mais quatro pessoas foram detidas por suas relações com o caso de espionagem e alta traição em que está envolvido o parlamentar socialista Alfred Frenzel. Duas dessas pessoas seriam agentes tchecoslovacos.

HUNGRIA

● Estranho apelo lançado por jornal do PC húngaro - Budapeste — O jornal semi-oficial "Népszabadság" lançou um apelo aos militantes comunistas húngaros para que informassem "com sinceridade e sem rodeios" a opinião dos cidadãos húngaros sobre o desempenho do atual governo da Hungria.

ROMA

● Inseminação artificial: Tribunal Italiano irá julgar se é adúlterio — Roma (AFP) — A Corte de Cassação, o mais alto Tribunal da Itália, deverá determinar no próximo mês se a inseminação artificial deve ser punida como adúlterio. Nesta ocasião, a Corte apreciará em apelação uma sentença do Tribunal de Pádua, pela qual foi condenada a Professora Carla Casarotti Faedda, incurso em adúlterio por ter uma filha, segundo declarou, através da inseminação artificial e sem conhecimento do esposo. A Sra. Faedda estava separada do marido há dois anos e esperava que o nascimento de um filho pela inseminação artificial provocasse a reconciliação. O esposo não acreditou nos progressos da ciência e moveu contra ela um processo de adúlterio. O Tribunal de Pádua julgou que a inseminação artificial viola a lei natural e contraria a ética humana. A decisão da Corte de Cassação é esperada com interesse nos meios católicos, pois a Igreja condenou a inseminação artificial, mas não o vinculou com o adúlterio.

Rir é o melhor Remédio

DESILUSÃO

Ele: — Ah! Não acredito que eu seja digno de sua mão.

Ela: — Papai já me disse a mesma coisa.

DIALOGO

— Pode emprestar-me mil cruzeiros?

— "Posso", mas não "quero".

— Pensa então que não quero pagar-lhe depois?

— Você "quer", mas não "pode".

ENTRE DOIS BEBADOS

— Amigo, por que me está piscando o olho?

— Quero olhar com um só, pois temo estar tudo dobrado.